

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради НУОЗ України
імені П. Л. Шупика

Протокол від 21.12.2022 № 10

Заступник голови вченої ради
чл.-кор. НАМН України
професор

Олександр ТОЛСТАНОВ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
у сфері післядипломної освіти
(підготовка в інтернатурі)

Галузь знань:	22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність:	222 «Медицина»
Вид освітньої діяльності:	сфера післядипломної освіти – підготовка в інтернатурі
Професійна кваліфікація:	лікар-спеціаліст «Загальна практика-сімейна медицина»

ПЕРЕДМОВА

Ця освітня програма розроблена на основі передового світового досвіду і сучасних тенденцій підготовки лікарів-інтернів за спеціальністю «Загальна практика-сімейна медицина».

Освітня програма ґрунтується на положеннях Конституції України, законах України "Про освіту", "Про вищу освіту", "Про професійний розвиток працівників", Наказу МОЗ України від 28 червня 2022р №1114 «Про затвердження примірних програм підготовки в інтернатурі за спеціальностями «Анестезіологія та інтенсивна терапія», «Загальна практика-сімейна медицина», «Дерматовенерологія», «Радіологія», «Оториноларингологія», «Патологічна анатомія», «Фізична та реабілітаційна медицина», Наказу МОЗ України № 1254 від 22 червня 2021 року "Про затвердження Положення про інтернатуру та вторинну лікарську (провізорську) спеціалізацію", зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2021 року за № 1081/36703; Наказу МОЗ України від 16.03.2022 р. № 493 "Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 червня 2021 року № 1254", Наказу МОЗ України № 805 від 13 травня 2022 року "Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 червня 2021 року № 1254", Довідника кваліфікаційних характеристик професій. Випуск 78 «Охорона здоров'я»; Статуту НУОЗ України імені П. Л. Шупика та інших локальних нормативних документів, що регламентують підвищення кваліфікації та підготовку фахівців галузі знань «Охорона здоров'я» на післядипломному етапі.

Програмні результати навчання (ПРН) за освітньою програмою у сфері післядипломної освіти (підготовка в інтернатурі) – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти й які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх та практичних компонентів, що передбачають оволодіння компетентностями, визначеними Національною рамкою кваліфікацій (Довідника кваліфікаційних характеристик професій. Випуск 78 «Охорона здоров'я») для лікаря-спеціаліста за спеціальністю «Загальна практика-сімейна медицина».

Під час навчання за освітньою програмою у сфері післядипломної освіти (підготовка в інтернатурі) за спеціальністю «Внутрішні хвороби» лікарі-інтерни мають усі права і несуть відповідальність за свої дії відповідно до чинного законодавства.

Рецензенти:

Мороз Г.З. - професор кафедри військової загальної практики - сімейної медицини Української військово-медичної академії Міністерства оборони України, д. мед. н., професор

Бенца Т.М. - професор кафедри терапії Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика, д. мед. н., професор.

СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ

Шекера Олег	директор Інституту сімейної медицини Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, д. мед. н., професор
Хіміон Людмила	завідувач кафедри сімейної медицини Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, д. мед. н., професор
Процюк Ольга	завідувач кафедри сімейної медицини та амбулаторно-поліклінічної допомоги Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, д. мед. н., професор
Ященко Оксана	доцент кафедри сімейної Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, к. мед. н., доцент
Ткаченко Вікторія	професор кафедри сімейної медицини Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, д. мед. н., професор
Марушко Тетяна	завідувач кафедри педіатрії-2 Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, д. мед. н., професор
Коваленко Ольга	професор кафедри сімейної медицини та амбулаторно поліклінічної допомоги Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, д. мед. н., професор
Сіліна Тетяна	професор кафедри сімейної медицини та амбулаторно поліклінічної допомоги Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, д. мед. н., професор
Галушко Олександр	професор кафедри сімейної медицини та амбулаторно поліклінічної допомоги Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, д. мед. н., професор
Дуда Олександр	завідувач кафедри інфекційних хвороб Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, д. мед. н., професор
Середа Віталій	доцент кафедри неврології та рефлексотерапії Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, к. мед. н., доцент
Глядєлова Наталія	доцент кафедри педіатрії-2 Національного університету охорони здоров'я України імені

Данилюк Світлана	П. Л. Шупика, к. мед. н., доцент доцент кафедри сімейної Національного університету охорони здоров'я України імені
Ситюк Тетяна	П. Л. Шупика, к. мед. н., доцент доцент кафедри сімейної медицини Національного університету охорони здоров'я України імені
Корнєва Валентина	П. Л. Шупика, к. мед. н., доцент доцент кафедри педіатрії-2 Національного університету охорони здоров'я України імені
Титова Тетяна	П. Л. Шупика, к. м. н., доцент доцент кафедри сімейної та амбулаторно поліклінічної допомоги Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика,
Клименко Ліліана	к. мед. н., доцент доцент кафедри сімейної та амбулаторно поліклінічної допомоги Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика,
Матвієць Людмила	к. мед. н., доцент доцент кафедри сімейної та амбулаторно поліклінічної допомоги Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика,
Бухановська Тетяна	к. мед. н. доцент кафедри сімейної медицини та амбулаторно - поліклінічної допомоги Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, к.
Бацюра Ганна	мед. н., доцент доцент кафедри сімейної медицини та амбулаторно - поліклінічної допомоги Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, к.
Веселова Тетяна	мед. н., доцент доцент кафедри сімейної медицини та амбулаторно - поліклінічної допомоги Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, к.
Кононов Олександр	мед. н., доцент доцент кафедри сімейної та амбулаторно поліклінічної допомоги Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика,
Бойко Валентина	к. мед. н., доцент доцент кафедри інфекційних хвороб Національного університету охорони здоров'я України імені
Олійник Марина	П. Л. Шупика, к. мед. н. доцент кафедри терапії і геріатрії Національного університету охорони здоров'я України імені
	П. Л. Шупика, к. мед. н., доцент

- Гріцова Наталія** доцент кафедри фтизіатрії і пульмонології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, к. мед. н., доцент
- Кіча Наталія** доцент кафедри сімейної медицини Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, к. мед. н., доцент
- Погоріла Оксана** доцент кафедри сімейної медицини та амбулаторно - поліклінічної допомоги Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, к. мед. н.
- Климась Ірина** асистент кафедри сімейної медицини Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

1. Профіль освітньої програми
Спеціальність «Загальна практика – сімейна медицина»
Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Післядипломна освіта, інтернатура, лікар-спеціаліст «Загальна практика-сімейна медицина»
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Освіта дорослих, післядипломна освіта у сфері охорони здоров'я, спеціалізація (первинна) Спеціальність «Загальна практика – сімейна медицина» Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Сертифікат лікаря Загальний обсяг програми за спеціальністю «Загальна практика-сімейна медицина» складає 22 місяці, 3960 години, 132 кредити ECTS з яких передбачено: 6 місяців навчання на кафедрі сімейної медицини та суміжних кафедрах (1080 годин, 36 кредити ECTS) - освітня частина інтернатури і 16 місяців стажування на базі стажування (2880 годин, 96 кредити ECTS) – практична частина інтернатури.
Цикл/рівень	Сфера післядипломної освіти (первинна спеціалізація)
Передумови вступу	Другий (магістерський) рівень вищої освіти за спеціальністю 222 «Медицина», 228 «Педіатрія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» (розповсюджується на післядипломну підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» кваліфікації «Лікар» за спеціальностями 7.12010001 «Лікувальна справа», 12010002 «Педіатрія»)). Наказ МОЗ України № 493 від 16.03.2022
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.nuozu.edu.ua/nv/po/internatura/informatsiia-pro-osvitno-naukovi-prohramy-ta-navchalno-metodychne-zabezpechennia
2 – Мета освітньої програми	
Метою програми є якісна теоретична та практична підготовка лікарів-інтернів відповідно до вимог системи якості підготовки кадрів для сфери охорони здоров'я до атестації з метою присвоєння звання «Лікар-спеціаліст» за спеціальністю «Загальна практика – сімейна медицина», формування здатності застосовувати набуті знання, вміння та практичні навички у подальшій самостійній професійній діяльності.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань: Охорона здоров'я Спеціальність 222 «Медицина» Спеціалізація «Загальна практика – сімейна медицина» Об'єктами вивчення є: профілактика, діагностика та лікування найбільш розповсюджених гострих та хронічних станів і

	<p>захворювань у пацієнтів будь-якого віку і статі</p> <p>Цілі навчання: формування професійних компетенцій лікаря загальної практики-сімейного лікаря, що базуються на відповідному рівні практичної та теоретичної підготовки лікарів-інтернів для забезпечення їх професійної готовності до самостійної лікарської діяльності відповідно до звання «лікар-спеціаліст» за спеціальністю «Загальна практика-сімейна медицина».</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: концепції, принципи і теорії профілактики, діагностики та лікування внутрішніх хвороб на індивідуальному, родинному та популяційному рівнях.</p> <p>Методи, методики та технології: комунікативні та професійні компетентності щодо анамнестичних, клінічних, лабораторних, інструментальних методів провадження діагностичного процесу, визначення провідних симптомів та синдромів, визначення попереднього та клінічного діагнозу; технології діагностики, лікування та профілактики захворювань, управління та організації роботи в галузі охорони здоров'я</p> <p>Інструменти та обладнання: пристрої, прилади та обладнання для клінічної, функціональної та інструментальної діагностики, необхідні для навчання в інтернатурі.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітня, прикладна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Освітня програма спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців лікарів загальної практики - сімейної медицини, які володіють сучасними знаннями і необхідними практичними навичками та спроможні розпочати професійну діяльність у закладах охорони здоров'я, міжнародних проєктах чи урядових структурах охорони здоров'я. Відповідає вимогам роботодавців у сфері охорони здоров'я «Загальна практика – сімейна медицина»</p> <p>Ключові слова: Загальна практика – сімейна медицина, компетентність, практичні навички, програмні результати, медицина, лікар, вища освіта</p>
Особливості програми	Програма підготовки в інтернатурі – це єдиний комплекс освітніх та практичних компонентів, спланованих і організованих таким чином, щоб забезпечити набуття інтерном компетентностей, необхідних для отримання звання «лікар-спеціаліст» із спеціальності «Загальна практика-сімейна медицина» та готовності до самостійного провадження професійної діяльності.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Професійна робота за ДК 003:2010 2221.2. Лікар загальної практики-сімейний лікар
Подальше навчання	Можлива подальша підготовка на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

	Здобуття додаткових кваліфікацій та лікарських спеціалізацій (вторинних) в системі освіти дорослих. Робочі місця у закладах охорони здоров'я, самостійне працевлаштування
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Особистісноцентроване, особистісно орієнтоване навчання, компетентнісний підхід; активні та інтерактивні методи навчання, самонавчання; сучасні освітні технології; проблемна, інформаційно-комунікаційна, тренінгові тощо.
Оцінювання	<p>Для визначення початкового рівня знань і практичних навиків на початку першого року навчання на кафедрі проводиться базовий контроль знань, який складається з двох етапів. Перший етап – перевірка рівня оволодіння практичними навиками, який проводиться у відділенні біля ліжка хворого із заповненням відповідних атестаційних листків, другий етап – тестовий контроль, який проводиться у вигляді вирішення тестових завдань чи у вигляді комп'ютерного контролю. Результати базового контролю враховуються при складанні індивідуального плану підготовки в інтернатурі. Викладання кожного розділу дисциплін закінчується перевіркою засвоєння практичних навичок з даної дисципліни.</p> <p>При завершенні очної частини першого року навчання в інтернатурі на кафедрі вищого закладу освіти проводиться підсумковий контроль, що включає в себе тестовий контроль рівня знань та умінь, перевірку професійної практичної підготовки лікаря-інтерна, співбесіду. Практична частина підсумкового контролю знань лікарями інтернами може розпочинатись заздалегідь, шляхом їх участі в клінічних, інструментальних, санітарно-епідеміологічних обстеженнях, виробничих процесах тощо у присутності викладача. Лікарі-інтерни, які не атестовані за результатами підсумкового контролю або не з'явилися на нього без поважних причин, зобов'язані пройти підсумковий контроль у терміни, погоджені з деканатом (відділом) інтернатури, але не пізніше двох місяців від початку нового навчального року. Повторне нескладання підсумкового контролю кваліфікується як невиконання навчального плану. На перших заняттях другої частини очного циклу розглядаються стан виконання індивідуального навчального плану інтерна, дискусійні та проблемні питання, що виникли під час проходження інтернатури на базах стажування. По закінченні терміну підготовки в інтернатурі лікарі-інтерни підлягають атестації для визначення знань і практичних навиків з присвоєнням звання лікаря-спеціаліста із спеціальності «Загальна практика – сімейна медицина».</p> <p>За період навчання в інтернатурі лікар-інтерн повинен скласти ліцензований іспит «Крок-3», який є обов'язковою частиною державної атестації для присвоєння кваліфікації лікаря-спеціаліста, базується на освітньо-професійній програмі підготовки спеціаліста за спеціальністю «Загальна практика – сімейна медицина» в інтернатурі, що визначено відповідними регламентуючими документами.</p> <p>Атестація лікарів-інтернів включає в себе: контроль знань та</p>

	<p>вмінь за комп'ютерними тестуючими програмами, оцінювання практичної підготовки – у формі іспиту з оволодіння практичними навичками, співбесіду за спеціальністю для лікаря-інтерна, яка є формою підсумкової оцінки рівня засвоєння навчальної програми інтернатури.</p> <p>Комп'ютерний контроль знань та вмінь проводиться в комп'ютерному класі вищого закладу освіти за тестовими комп'ютерними програмами, затвердженими Міністерством охорони здоров'я України, в присутності членів державної атестаційної комісії.</p> <p>При проведенні оцінки володіння практичними навичками лікарі-інтерни підлягають обов'язковому контролю вміння провести обстеження хворого, тлумачити результати допоміжних досліджень, провести диференційний діагноз, виставити клінічний діагноз, призначити лікування конкретному хворому, надати невідкладну допомогу (включаючи проведення серцево-легеневої реанімації на тренажері), вирішити питання експертизи працездатності.</p> <p>Співбесіда як форма підсумкової оцінки рівня засвоєння навчальної програми інтернатури проводиться з кожним лікарем-інтерном. За результатами співбесіди з урахуванням оцінок попередніх етапів приймається рішення про рівень підготовки лікаря-інтерна і присвоєння йому звання лікаря-спеціаліста.</p> <p>Проведення атестації та підведення її підсумків регламентуються відповідними директивними документами.</p>
<p>Академічні права особи, що навчається</p>	<p>Лікарі-інтерни мають право:</p> <ul style="list-style-type: none"> • користуватися лабораторіями, кабінетами, аудиторіями, читальними залами, бібліотеками та іншими навчальними і допоміжними підрозділами бази стажування лікарів-інтернів та закладу вищої освіти, що здійснює підготовку лікарів-інтернів, в якому вони навчаються в інтернатурі; • брати участь у виробничих нарадах кафедр в частині обговорення питань удосконалення освітнього процесу та інших питань, пов'язаних з навчанням лікарів-інтернів; • здійснювати діяльність з відповідної спеціальності з прогресивним рівнем складності під час проходження програми інтернатури; • ініціювати зміну бази лікарів-інтернів у порядку, визначеному пунктом 2 розділу VII цього Положення, у разі ненадання базою стажування обсягу роботи відповідно до програми підготовки в інтернатурі з певної спеціальності. <p>брати участь у науково-практичних конференціях, та інших навчальних заходах, які за тематикою відповідають програмі навчання в інтернатурі.</p>
6 – Програмні компетентності	
<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність самостійно здійснювати професійну діяльність та розв'язувати клінічні завдання на основі пацієнт-орієнтованого холистичного підходу в роботі із кожним пацієнтом/ родиною, що побудований на довготривалих довірчих відносинах лікар-пацієнт незалежно від соціального статусу, віку, статі, виниклої</p>

	<p>медичної проблеми та інших особливостей пацієнта, забезпечуючи доступність, справедливість та рівність первинної медичної допомоги відповідно до законодавства України</p>
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 01. Орієнтація в професійній діяльності на інтереси громади, епідеміологічні дані щодо захворюваності і поширеності різних патологій.</p> <p>ЗК 02. Вміння проводити визначення «червоних прапорців» та маршруту пацієнта в умовах невизначеності, ранніх недиференційованих станів та дефіциту даних додаткових обстежень у пацієнтів всіх вікових груп, вагітних та імунодефіцитних пацієнтів.</p> <p>ЗК 03. Вміння балансувати індивідуальні потреби пацієнта та наявні ресурси системи охорони здоров'я, виділяти пріоритетні заходи та організовувати мультидисциплінарні команди для надання медичної допомоги.</p> <p>ЗК04. Здатність до постійного професійного самовдосконалення, розвитку та навчання.</p> <p>ЗК 05. Здатність визначити власний рівень компетентності і вчасно направляти пацієнтів на консультації вузьких спеціалістів.</p> <p>ЗК 06. Знання основ законодавства України про охорону здоров'я та їх застосування у щоденній практиці.</p> <p>ЗК 07. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, аналізу, синтезу, опрацювання інформації, зокрема з різних джерел та у взаємозв'язку зі своєю сферою діяльності.</p> <p>ЗК 08. Спроможність до самооцінки власних досягнень та підвищення їх рівня.</p> <p>ЗК 09. Спроможність усно і письмово спілкуватися державною мовою при заповненні медичної документації та спілкуванні з пацієнтами.</p> <p>ЗК 10. Уміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології, володіння навичками роботи з комп'ютерною технікою.</p> <p>ЗК 11. Спроможність до критичного мислення, аналізу та вирішення ситуативних проблем в медичній практиці.</p> <p>ЗК 12. Дотримання деонтологічних норм у професійній діяльності (належна професійна поведінка).</p> <p>ЗК 13. Спроможність реалізувати систему знань і практичних умінь щодо забезпечення здорового способу та безпеки власного життя і пацієнтів, сприяти усуненню його негативних впливів на здоров'я суспільства, сприяти підвищенню якості життєво важливих складових (вода, повітря, харчові продукти і т. д.).</p> <p>ЗК 14. Демонстрування соціальної активності та відповідальної громадянської позиції у лікарській діяльності.</p> <p>ЗК 15. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.</p> <p>ЗК 16. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.</p> <p>ЗК 17. Спроможність діагностувати: визначити попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.</p> <p>ЗК 18. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги, домедичної допомоги за</p>

	<p>міжнародними протоколами.</p> <p>ЗК 19. Знати покази, протипокази, побічні дії препаратів які використовуються в лікарській практиці та побічну дію з боку препаратів, які приймаються пацієнтом системно.</p>
<p>Фахові компетентності (ФК)</p>	<p>ФК 01. Керуватися чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність лікарів та закладів охорони здоров'я.</p> <p>ФК 02. Знати організацію системи первинної медичної допомоги, екстренної і невідкладної допомоги.</p> <p>ФК 03. Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування найбільш частих захворювань внутрішніх органів (серцево-судинної, дихальної, ендокринної, гепато-біліарної систем; нирок; шлунково-кишкового тракту; органів кровотворення) та їх ускладнень, у пацієнтів всіх вікових груп, вагітних та імунодефіцитних пацієнтів.</p> <p>ФК 04. Вміння проводити виявлення і оцінку факторів ризику, медикаментозну і немедикаментозну профілактику хронічних неінфекційних захворювань.</p> <p>ФК 05. Вміння проводити консультування і навчання пацієнтів із питань здорового способу життя, харчування, фізичної активності, корекції факторів ризику, управління стресом; будувати довготривалі довірчі відносини з пацієнтом і родиною.</p> <p>ФК 06. Вміння проводити профілактику, діагностику та амбулаторне лікування алергічних хвороб та їх ускладнень у пацієнтів всіх вікових груп, вагітних та імунодефіцитних пацієнтів.</p> <p>ФК 07. Вміння проводити профілактику, діагностику та амбулаторне лікування захворювань кістково-м'язової системи та їх ускладнень у пацієнтів всіх вікових груп, вагітних та імунодефіцитних пацієнтів.</p> <p>ФК 08. Вміння проводити профілактику, діагностику та амбулаторне лікування захворювань, що передаються статевим шляхом у пацієнтів всіх вікових груп, вагітних та імунодефіцитних пацієнтів.</p> <p>ФК 09. Вміння проводити профілактику, діагностику та амбулаторне лікування найбільш частих захворювань вуха, горла і носа та їх ускладнень у пацієнтів всіх вікових груп, вагітних та імунодефіцитних пацієнтів.</p> <p>ФК 10. Вміння проводити профілактику, діагностику та амбулаторне лікування найбільш частих захворювань органу зору та їх ускладнень у пацієнтів всіх вікових груп, вагітних та імунодефіцитних пацієнтів.</p> <p>ФК 11. Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування найбільш частих шкірних хвороб та їх ускладнень у пацієнтів всіх вікових груп, вагітних та імунодефіцитних пацієнтів.</p> <p>ФК 12. Вміння проводити оцінку психо-фізичного розвитку дітей різного віку, розраховувати раціон харчування здорової та хворої дитини, проводити профілактику рахіту та інших захворювань в дитячому віці, планувати і виконувати профілактичні щеплення.</p>

<p>ФК 13. Вміння проводити профілактику, діагностику та амбулаторне лікування найбільш частих інфекційних захворювань та їх ускладнень у пацієнтів всіх вікових груп, вагітних та імунодефіцитних пацієнтів.</p> <p>ФК 14. Вміння проводити профілактику, діагностику та амбулаторне лікування психологічних і когнітивних порушень, виявляти та моніторувати психічні захворювання у пацієнтів всіх вікових груп, вагітних.</p> <p>ФК 15. Вміння проводити профілактику, діагностику та амбулаторне лікування найбільш частих захворювань нервової системи та їх ускладнень у пацієнтів всіх вікових груп, вагітних та імунодефіцитних пацієнтів.</p> <p>ФК 16. Вміння проводити профілактику, діагностику та амбулаторне лікування найбільш частих захворювань жіночої та чоловічої статеві сфери та їх ускладнень у пацієнтів всіх вікових груп, вагітних та імунодефіцитних пацієнтів.</p> <p>ФК 17. Вміння проводити профілактику, діагностику та амбулаторне лікування найбільш частих урологічних захворювань та їх ускладнень у пацієнтів всіх вікових груп, вагітних та імунодефіцитних пацієнтів.</p> <p>ФК 18. Вміння надавати невідкладну допомогу та організовувати маршрут пацієнта із невідкладними станами, травмами, отруєннями, пораненнями пацієнтам всіх вікових груп, вагітним та імунодефіцитним пацієнтам.</p> <p>ФК 19. Вміння проводити профілактику та діагностику травматичних ушкоджень, опіків та обморожень у пацієнтів всіх вікових груп, вагітних та імунодефіцитних пацієнтів.</p> <p>ФК 20. Вміння проводити санітарно-просвітницьку та навчальну роботу з населенням, організовувати та проводити школи пацієнтів із хронічними захворюваннями.</p> <p>ФК 21. Вміння проводити холістичне та пацієнт-орієнтоване, мотиваційне консультування з пацієнтами всіх вікових груп, пацієнтам із ментальними та психологічними проблемами, в тому числі – консультування з питань планування сім'ї і контрацепції, залежностей, профілактики захворювань та корекції способу життя і факторів ризику.</p> <p>ФК 22. Вміння вести фізіологічну вагітність, моніторувати стан вагітної жінки та плода при фізіологічній вагітності.</p> <p>ФК 23. Вміння організовувати і надавати паліативну допомогу різним категоріям пацієнтів на дому і амбулаторно.</p> <p>ФК 24. Вміння проводити профілактику та скринінг онкологічних захворювань, передракових станів; складати індивідуальний план скринінгу онкопатології та корекцію факторів ризику.</p> <p>ФК 25. Вміння проводити реабілітацію пацієнтів із найбільш частими захворюваннями, після хірургічного втручання, з постковідним синдромом на рівні ПМД.</p> <p>ФК 26. Вміння планувати, організовувати і проводити протиепідемічні та карантинні заходи, в тому числі в умовах пандемії COVID-19.</p> <p>ФК 27. Вміння організовувати та надавати медичну допомогу населенню в умовах природних та техногенних катастроф та</p>

	<p>надзвичайному стані.</p> <p>ФК 28. Вміння проводити оцінку стану здоров'я та функціональної спроможності пацієнтів різних вікових груп та експертизу працездатності.</p> <p>ФК 29. Вміння проводити передопераційну підготовку та первинну стабілізацію стану на догоспітальному етапі пацієнтів всіх вікових груп, вагітних та імунодефіцитних пацієнтів.</p> <p>ФК 30. Вміння проводити діагностику та надавати невідкладну допомогу при хірургічних захворюваннях у пацієнтів всіх вікових груп, вагітних та імунодефіцитних пацієнтів.</p>
7 – Програмні результати	
	<p>ПРН 1. Вміти аналізувати та враховувати інформацію щодо обстеження пацієнта</p> <p>ПРН 2. Вміти розробляти план медичного обслуговування та узгоджувати його з пацієнтом.</p> <p>ПРН 3. Надавати допомогу на ранніх недиференційованих стадіях захворювань, використовуючи фактор часу як інструмент дослідження пацієнта.</p> <p>ПРН 4. Організовувати та надавати невідкладну медичну допомогу на догоспітальному етапі.</p> <p>ПРН 5. Надавати медичну допомогу пацієнту з декількома захворюваннями, у тому числі, при поєднанні гострих і хронічних захворювань, визначати тактику лікування кожного з цих захворювань</p> <p>ПРН 6. Узгоджувати рекомендації лікарів-спеціалістів різних профілів та добирати індивідуальний комплекс лікувально-профілактичних заходів</p> <p>ПРН 7. Враховувати взаємодії лікарських засобів та пріоритетність проблем зі здоров'ям</p> <p>ПРН 8. Забезпечувати дотримання принципів раціональної фармакотерапії.</p> <p>ПРН 9. Визначати тимчасову непрацездатність та забезпечувати своєчасне направлення пацієнта на експертизу тимчасової та стійкої непрацездатності.</p> <p>ПРН 10. Доповідати, вести дискусію на клінічних та патолого-анатомічних конференціях на високому професійному рівні.</p> <p>ПРН 11. Планувати та проводити безперервний саморозвиток та самовдосконалення інтелектуального, професійного та загальнокультурного рівня, самореалізацію.</p> <p>ПРН 12. Ефективно спілкуватися, ділитися інформацією за допомогою електронних медичних карт або інших цифрових технологій.</p> <p>ПРН 13. Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, їх родичами, колегами по роботі.</p> <p>ПРН 14. Дотримуватися професійної доброчесності, нести відповідальність за результати професійної діяльності</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення освітнього процесу відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладу освіти у сфері вищої освіти. Викладання навчальних дисциплін

	здійснюється науково-педагогічними працівниками з науковим ступенем за профілем спеціальності.
Матеріально-технічне забезпечення	Реалізація освітньо-професійної програми у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним забезпеченням, що відповідає вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та створює умови для набуття інтернами спеціальних компетентностей: навчальні корпуси; навчальні та навчально-наукові лабораторії; симуляційні центри; комп'ютерні класи; гуртожитки; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; мультимедійне обладнання; спортивний зал, спортивні майданчики. Площі приміщень, що використовуються в освітньому процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки. Клінічні бази для практичної підготовки з спеціалізованими лабораторіями, сучасним обладнанням для діагностики, лікування та профілактики захворювань. З усіма клінічними базами укладені довгострокові угоди.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний веб-сайт НУОЗ України імені П. Л. Шупика: https://www.nuozu.edu.ua/ .
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Не передбачено
Міжнародна кредитна мобільність	Не передбачено
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не проводиться. Можливе за умови володіння українською мовою іноземними здобувачами.

2. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Перелік обов'язкових освітніх компонентів (ОК) освітньої програми (ОП)

Код обов'язкової компоненти	Компоненти освітньої програми	Кількість годин / кредитів ЄКТС
<u>ОП Загальна практика-сімейна медицина</u>		
ОК 1	Організація охорони здоров'я: основи ПМД	16 / 0,5
ОК 2	Здоров'я дорослих	324 / 10,8
ОК 3	Здоров'я дитини	180 / 6,0
ОК 4	Здоров'я жінки	68 / 2,3
ОК 5	Чоловіче здоров'я	16 / 0,5
ОК 6	Ведення пацієнтів із хірургічними проблемами	34 / 1,1
ОК 7	Травми і порушення розвитку	30 / 1,0
ОК 8	Офтальмологія	30 / 1,0
ОК 9	Оториноларингологія	40 / 1,3
ОК 10	Неврологія	60 / 2,0
ОК 11	Психологічне і психічне здоров'я	30 / 1,0
ОК 12	Інфекційні хвороби	30 / 1,0
ОК 13	Фтизіатрія	24 / 0,8
ОК 14	Дерматовенерологія	30 / 1,0
ОК 15	Догоспітальна невідкладна медична допомога та початкова стабілізація пацієнтів	60 / 2,0
<u>Додаткові компоненти</u>		
1	Військово-медична підготовка	24 / 0,8
2	Організація невідкладної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях	12 / 0,4
3	Проблеми СНІДу та вірусних гепатитів	6 / 0,2
4	Питання імунопрофілактики	6 / 0,2
5	Імунологія	6 / 0,2
6	Гуманітарні аспекти клінічного мислення	2 / 0,1
7	Медична інформатика	2 / 0,1
8	Радіаційна медицина	6 / 0,4
9	Особливо небезпечні інфекції	6 / 0,4
10	Протидія насильству в сім'ї	6 / 0,2
11	Медичне право	6 / 0,2

**Перелік практичних компонентів (ПК)
освітньої програми (ОП)**

Код практичної компоненти	Назва практичної компоненти освітньої програми
ПК	
ПК 1	<p>Управління та організація медичної допомоги, робота з документацією:</p> <p>Оформлення обліково-звітної документації</p> <p>Складання річного звіту діяльності та його аналіз</p> <p>Ведення електронних форм і документів</p> <p>Розрахунок основних показників стану здоров'я населення (смертність, захворюваність) та індикаторів якості медичної допомоги</p> <p>Складання плану власного професійного розвитку і професійного портфоліо</p> <p>Кодування за класифікацією ІСРС та ведення електронних форм</p> <p>Ведення обліково-звітної документації та електронних форм</p>
ПК 2	<p>Консультавання пацієнтів:</p> <p>Скласти план та провести навчання і консультавання пацієнтів із найбільш поширеними хронічними неінфекційними захворюваннями та факторами ризику їх розвитку (навчання керованому самоведенню бронхіальної астми, школа діабету, навчання пацієнтів із ХСН, факторами ризику серцево-судинних та цереброваскулярних захворювань); з питань профілактики вакцин-керованих інфекцій; пре-тестове та післятестове консультавання для визначення ВІЛ-інфікованості); консультавання осіб з неврологічними та інтелектуальними порушеннями</p> <p>Провести мотиваційне консультавання для підтримки здорового способу життя (для зміни ризикованої або шкідливої для здоров'я поведінки), відмови від куріння, здорового харчування, фізичної активності</p>
ПК 3	<p>Інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних методів досліджень у дорослих, дітей, новонароджених, вагітних:</p> <ul style="list-style-type: none"> - загального аналізу крові; - біохімічних показників крові; - системи зсідання крові; - тестів для виявлення цукрового діабету; - тестів на виявлення SARS-Cov-2; - загального аналізу сечі, аналізів сечі за Нечипоренком, Зимницьким; - мокротиння; - калу, копрограми; - шлункової секреції; - дуоденального вмісту; - біологічних рідин перикарду, плеври, черевної порожнини; - цитологічного; - виділень жіночих та чоловічих статевих органів; - гормонів; - серологічного; - імунологічного; - алергологічних проб; - рентгенологічного;

	<ul style="list-style-type: none"> - ендоскопії; - ультразвукового; - функції зовнішнього дихання; - газів крові і кислотно-лужної рівноваги
ПК 4	Діагностичні методи при найбільш поширених захворюваннях і станах:
	Вимірювання артеріального тиску на верхніх і нижніх кінцівках у дорослих і дітей
	Запис і розшифровка ЕКГ у дорослих і дітей
	Методика проведення і оцінка результатів тесту із 6-ти хвилинною ходьбою
	Пульсоксиметрія у дорослих і дітей
	Пікфлоуметрія у дорослих і дітей
	Проведення та інтерпретація результатів швидких тестів, зокрема на SARS-Cov2, рівень тропоніну; визначення глікемії глюкометром; кетонів та глюкози сечі та інших у дорослих і дітей
	Взяття матеріалу (крові, калу, сечі, жовчі, змивів-відбитків слизової оболонки носоглотки тощо) на бактеріологічні та вірусологічні дослідження
	Проведення експрес-тестів на різноманітні інфекційні захворювання
	Взяття мокротиння на аналіз
ПК 5	Лікувальні процедури при найбільш поширених захворюваннях та станах:
	Методи відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів
	Інтубація трахеї
	Застосування ларингеальної маски
	Застосування S-подібної ларингеальної трубки
	Застосування інгаляторів і небулайзерів у дорослих і дітей
	Дефібриляція у дітей і дорослих
	Серцево-легенева реанімація дорослих, дітей, новонароджених
	Конікотомія у дітей і дорослих
	Трахеотомія у дітей і дорослих
	Методи відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів
	Промивання шлунку
	Катетеризація сечового міхура еластичним катетером у дорослих і дітей
ПК 6	Невідкладна допомога дорослим і дітям при <ul style="list-style-type: none"> • гострому коронарному синдромі; • бронхообструктивному синдромі; • гострих порушеннях серцевого ритму; • гіпертонічних кризах; • алергічних реакціях; • гіпертермії; • гіпо-/ гіперглікемії; • тиреотоксичному кризі; • спонтанному пневмотораксі; • набряку легень; • тромбоемболії легеневої артерії і магістральних артерій кінцівок; • гострому ураженні нирок; • гострій печінковій недостатності;

	<ul style="list-style-type: none"> • гострій наднирковій недостатності; • нирковій, жовчній коліці; • колапсі; • різних формах шоку; • коматозних станах; • гострих отруєннях; • ураженням електричним струмом, блискавкою; • опіках і відмороженнях; • укусах змій, комах, тварин; • утопленні та удушенні; • кровотечах; • тромбоемболіях легеневої артерії і магістральних артерій кінцівок; • гострій нирковій недостатності; • гострій печінковій недостатності; • судомах; • травмах; • менінгіті; • втраті/ порушенні свідомості; • гострому порушенні мозкового кровообігу; • гіпертермії; • гострому психозі; • делірії; • абстинентному синдромі; • отруєнні наркотичними речовинами, алкоголем; • панічній атаці; • застосуванні зброї масового ураження.
ПК 7	Догляд та оцінка дитини перших років життя:
	Призначити раціональне харчування з урахуванням виду вигодовування (природне, штучне, змішане) для дітей 1-го року життя
	Догляд за пупковим залишком, станом шкіри новонародженого
	Техніка раннього прикладання до грудей новонародженого
	Оцінка ефективності смоктання новонародженого
	Проведення контакту «шкіра до шкіри»
	Оцінка фізичного і психо-емоційного розвитку немовляти
	Оцінка фізичного і психічного розвитку дитини від 1 року до 3-х років
	Визначення симптомів Ортолані, Барлоу на предмет виявлення дисплазії кульшових суглобів
ПК 8	Протиепідемічний захист населення
	Календар щеплень в Україні. Складання індивідуального плану щеплень для дитини, яка вакцинується із порушенням календаря вакцинації
	Проведення та оцінка реакції Манту
	Заповнення форми первинної облікової документації N 058/о "Екстрене повідомлення про інфекційне захворювання, харчове, гостре професійне отруєння, незвичайну реакцію на щеплення»
	Скласти план профілактичних та карантинних заходів щодо найбільш поширених та особливо небезпечних інфекційних хвороб
ПК 9	Діагностика та ведення вагітності:
	Скласти план ведення фізіологічної вагітності
	Проведення еспрес-тесту на вагітність

	Вимірювання висоти стояння дна матки, обводу живота
	Визначення терміну вагітності і терміну пологів за датами останньої менструації та першого руху плода
	Оцінка стану плода (аускультация серцебиття, ведення гравідограми)
ПК 10	Дослідження для визначення стану здоров'я статевої системи жінок та чоловіків:
	Гінекологічне обстеження. Бімануальне обстеження
	Гінекологічне обстеження за допомогою дзеркал
	Забір матеріалу із піхви для бактеріологічного дослідження
	Забір матеріалу із шийки матки для цитологічного дослідження
	Огляд і пальпаторне обстеження молочної залози
	Проведення консультування з питань планування сім'ї
	Призначення різних методів контрацепції
	Проведення консультування з профілактики інфекцій, які передаються статевим шляхом
	Пальцеве обстеження простати
ПК 11	Лікувально-діагностичні процедури хірургічного і травматологічного профілю
	Первинна хірургічна обробка ран
	Догляд за пролежнями, трофічними виразками
	Обробка опікової поверхні
	Накладання і зняття швів
	Вскриття поверхневих нарівів шкіри і підшкірних тканин
	Зупинка зовнішньої кровотечі (накладання джгута, тугої пов'язки, притиснення артерій)
	Проведення місцевої анестезії (інфільтраційна, провідникова та новокаїнові блокади)
	Пальцеве обстеження прямої кишки
	Транспортна іммобілізація
Накладання шийного комірця	
ПК 12	Офтальмологічні лікувально-діагностичні процедури
	Зовнішній огляд повік та кон'юнктиви
	Визначення гостроти зору за допомогою оптичних таблиць
	Визначення поля зору за допомогою набору лінз
	Визначення кольоросприйняття
	Вимірювання та оцінка внутрішньоочного тиску пальпаторним методом та методом тонометрії, в т. ч., транспальпебральним
	Дослідження очного дна методом прямої офтальмоскопії
Лікувальні маніпуляції: <ul style="list-style-type: none"> • промивання кон'юнктивальної порожнини та рогівки • закрапування крапель та закладання мазі в кон'юнктивальний мішок Видалення поверхневих сторонніх тіл з кон'юнктиви	
ПК 13	ЛОР лікувально-діагностичні процедури
	Огляд зовнішнього вуха і барабанної перетинки з рефлектором і отоскопом
	Оцінка гостроти слуху: розмовна мова і шепітна мова
	Видалення неускладненого стороннього тіла з вуха, горла, носа
	Передня риноскопія рефлектором

	Фарингоскопія рефлектором
	Визначення дихальної та нюхової функції носа
	Передня тампонада носа
	Пальцеве обстеження носоглотки
	Пряма ларингоскопія
	Промивання лакун піднебінних мигдаликів
	Взяття мазка з носу та горла на бактеріологічне та вірусологічне дослідження
ПК 14	Неврологічні лікувально-діагностичні процедури
	Дослідження мови, праксису, гнозису Дослідження рефлекторно-рухової сфери
	Дослідження функції черепних нервів
	Дослідження рефлекторно-рухової сфери Дослідження мови, праксису, гнозису(об'єму активних та пасивних рухів, м'язової сили та тону, сухожилкових та периостальних рефлексів, патологічних рефлексів)
	Дослідження чутливості (поверхневої, глибокої, складної, екстероцептивної тощо)
	Дослідження координації рухів
	Дослідження менінгеальних симптомів
ПК 15	Психічне здоров'я: оцінка та консультування пацієнтів
	Консультування пацієнтів із психологічними і психічними, поведінковими розладами
	Застосування опитувальників для діагностики тривожних та депресивних станів
	Визначення рівня ураження психічного здоров'я. Діагностика порушення когнітивних порушень. Діагностика та оцінка деменції. Проведення психоосвіти, психопрофілактики, психокорекції
ПК 16	Дерматологічні лікувально-діагностичні процедури
	Оцінка площі ураженої шкіри
	Огляд шкірних покривів
	Діаскопія, пальпація, пошкрябування (граттаж)
	Методика застосування пов'язок, примочок, дерматологічних компресів, паст, збовтуючих сумішів, пластирів, лаків, аерозолів
ПК 17	Загальнопрофесійні компетентності
	Здатність критично аналізувати комплексні завдання, синтезувати нові ідеї, розробляти та реалізовувати нові підходи та методи діагностики та лікування, протоколи надання ПМД з метою вдосконалення професійної практики.
	Здатність до втілення в медичну практику принципів біоетики, етики клінічних та біомедичних досліджень, етико-правових нормативних, медико-соціальних інструментів протидії насильству в сім'ї.
	Знати принципи організації екстреної медичної допомоги та захисту населення в умовах природних і техногенних катастроф, епідемій, військових дій; при застосуванні різних видів зброї масового ураження (хімічна, ядерна, біологічна); проводити медичне сортування постраждалих
	Знати основи медичної інформатики та статистики, медичного права (права лікаря і пацієнта)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Підготовки лікарів-інтернів за спеціальністю «Загальна практика-сімейна медицина» на кафедрі сімейної медицини та суміжних кафедрах
(освітня частина інтернатури)

Тривалість навчання 6 місяців (1080 годин, 36 кредитів ЄКТС).

1-й рік навчання – 3 місяці (вересень-листопад, 540 годин, 18 кредитів ЄКТС)

Код компоненти	Назва обов'язкової компоненти (ОК)	Кількість годин / кредитів ЄКТС	Кількість годин				
			аудиторних				самостійна робота
			лекції	семінари	практичні	разом	
ОК 1	Організація охорони здоров'я: основи ПМД	16 / 0,5	-	4	8	12	4
ОК 2	Здоров'я дорослих	160 / 5,3	24	32	88	144	16
ОК 3	Здоров'я дитини	180 / 6,0	14	28	114	156	24
ОК 9	Оториноларингологія	40 / 1,3	6	8	22	36	4
ОК 10	Неврологія	60 / 2,0	4	12	34	50	10
ОК 11	Психологічне і психічне здоров'я	30 / 1,0	-	2	14	16	14
Додаткові програми							
	Військова медична підготовка	24 / 0,8	2	8	14	24	-
	Організація невідкладної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях	12 / 0,4	2	4	6	12	-
	Медична інформатика	2 / 0,1		2	-	2	-
	Протидія насильству в сім'ї	6 / 0,2		6	-	6	-
	Базовий контроль знань	2 / 0,1	-	2	-	2	-
	Проміжний контроль знань	6 / 0,2	-	6	-	6	-
	Вступна конференція	2 / 0,1	-	2	-	2	-
	Всього:	540 / 18	52	116	300	468	72

2-й рік навчання – 3 місяці (лютий, березень, червень - 540 годин, 18 кредитів ЄКТС)

Код компоненти	Назва обов'язкової компоненти (ОК)	Кількість годин / кредитів ЄКТС	Кількість годин				
			аудиторних				самостійна робота
			лекції	семінари	практичні	разом	
ОК 2	Здоров'я дорослих	164 / 5,3	28	30	92	150	14
ОК 4	Здоров'я жінки	60 / 2,0	6	16	34	56	4
ОК 5	Чоловіче здоров'я	16 / 1,3	-	1	7	8	8
ОК 6	Ведення пацієнтів із хірургічними проблемами	36 / 1,1	2	6	22	30	6
ОК 7	Травми і порушення розвитку	30 / 1,0	-	4	20	24	6
ОК 8	Офтальмологія	30 / 1,0	2	6	16	24	6

ОК 12	Інфекційні хвороби	30 / 1,0	2	12	10	24	6
ОК 13	Фтизіатрія	30 / 1,0	2	6	12	20	10
ОК 14	Дерматовенерологія	30 / 2,0	4	6	14	24	6
ОК 15	Догоспітальна невідкладна медична допомога та початкова стабілізація пацієнтів	66 / 2,0	12	20	28	60	6
Додаткові програми							
	Проблеми СНІДу та вірусних гепатитів	6 /	-	6	-	6	-
	Питання імунопрофілактики	6	-	6	-	6	-
	Імунологія	6	2	2	2	6	-
	Гуманітарні аспекти клінічного мислення	2	2	-	-	2	-
	Радіаційна медицина	6	2	2	2	6	-
	Особливо небезпечні інфекції	6	2	2	2	6	-
	Медичне право	6	2	2	2	6	-
	КРОК-3	4 / 0,1	-	4	-	4	-
	Заключна атестація	4 / 0,2	-	4	-	4	-
	Заключна конференція	2 / 0,1	-	2	-	2	-
	Всього:	540 / 18	68	137	263	468	72

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

практичної підготовки лікарів-інтернів на базі стажування
за спеціальністю «Загальна практика-сімейна медицина»
(практична частина інтернатури)

Тривалість навчання 16 місяців (2880 годин, 96 кредитів ЄКТС).

1-ий рік навчання – 8 місяців (1440 годин, 48 кредити ЄКТС)

2-ий рік навчання – 8 місяців (1440 годин, 48 кредити ЄКТС)

№ за/п	Назва структурного підрозділу	Код ОК	Кількість годин / кредитів ЄКТС	Кількість годин практичної роботи	самостійна робота	кількість місяців
1	ЦПМД	ОК 1	80 / 2,7	72	8	0,5
2	Амбулаторія ЗПСМ/КДЦ	ОК 1-16	2800 / 93,3	2424	376	15,5
	Всього:		2880 / 96	2496	384	16

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Курс 1	ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: ОСНОВИ ПМД		
Мета	<i>Розуміти систему медичної допомоги України, принципи організації, діяльності і оцінки діяльності лікаря та команди ПМД, моделі ПМД та індикатори якості; нормативні документи діяльності сімейного лікаря</i>		
	Знання	Уміння	
	<p>1.1 Знати основні нормативні документи, що регламентують діяльність закладів та лікарів ПМД в Україні; організаційні моделі амбулаторій сімейної медицини</p> <p>1.2 Знати визначення і функції ПМД, філософію сімейної медицини, кваліфікаційну характеристику та компетенції сімейного лікаря в Україні</p> <p>1.3 Знати перелік основних медичних форм обліково-звітної документації, яку веде сімейний лікар</p> <p>1.4 Знати систему БПР в Україні та вимоги до підвищення кваліфікації лікарів</p> <p>1.5 Знати індикатори якості роботи лікаря ПМД</p> <p>1.6 Знати склад та принципи організації командної роботи в амбулаторії сімейної медицини</p>	<p>1.1 Вміти скласти звіт за результатами власної роботи/ діяльності амбулаторії та провести його аналіз згідно індикаторів якості</p> <p>1.2 Вміти оформити обліково-звітну документацію/ вести електронні форми ПМД</p> <p>1.3 Вміти розрахувати показники стану здоров'я населення дільниці та провести його аналіз</p> <p>1.4 Вміти скласти план власного безперервного професійного розвитку/ підвищення кваліфікації та професійне портфоліо</p> <p>1.5 Вміти організувати роботу команди ПМД та бути її лідером</p>	
Практичні навички/компетентності			
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Оформлення обліково-звітної документації	С	10 і більше
2	Складання річного звіту діяльності та його аналіз	С	2 (1 раз на рік)
3	Ведення електронних форм і документів	С	5 і більше
4	Розрахунок основних показників стану здоров'я населення (смертність, захворюваність) та індикаторів якості медичної допомоги	С	10 і більше
5	Складання плану власного професійного розвитку і професійного портфоліо	С	1

Курс 2	ЗДОРОВ'Я ДОРΟΣЛИХ	
Мета	<i>Розуміти основні принципи формування здоров'я дорослих, проводити діагностику та лікування найбільш поширених станів, гострих та хронічних хвороб у дорослих</i>	
Знання	Уміння	
<p>2.1. Знати міжнародну класифікацію проблем, пов'язаних із здоров'ям, в закладах первинної медичної допомоги (ICPC 2 (3)); МКХ 10 (11).</p> <p>2.2. Бути обізнаними у принципах доказової медицини (рівні доказовості, сила рекомендацій та ін.), побудови клінічних настанов та локальних протоколів надання медичної допомоги.</p> <p>2.3. Знати принципи побудови наукових досліджень у сімейній медицині (вибору об'єкту, побудови плану наукового дослідження, обрання матеріалів та методів, аналізу результатів).</p> <p>2.4. Сімейний лікар як клінічний викладач. Знати основи андрагогіки, методи навчання і контролю знань та навиків у клініці.</p> <p>2.5. Знати принципи підтримання здоров'я: стратегію боротьби з хронічними неінфекційними захворюваннями (ХНІЗ), систему оцінки кардіоваскулярного ризику, принципи консультування із підтримки здорового способу життя.</p> <p>2.6. Знати принципи роботи з пацієнтом, який має онкологічні проблеми: бути обізнаним у програмах доказового скринінгу онкологічних захворювань (рак шийки матки, рак молочної залози, рак шкіри, колоректальний рак), принципи лікування онкологічних захворювань.</p> <p>2.7. Знати порядок ведення і маршрут пацієнтів із найбільш поширеними станами, гострими та хронічними хворобами органів дихання: гострим бронхітом, ГРВІ та грипом, хронічним бронхітом, бронхіальною астмою, ХОЗЛ, негоспітальною пневмонією, плевритом, легеневою недостатністю.</p> <p>2.8. Знати порядок ведення і маршрут</p>	<p>2.1. Вміти застосовувати та сполучати між собою міжнародну класифікацію проблем, пов'язаних із здоров'ям, в закладах первинної медичної допомоги (ICPC 2 (3)) та МКХ 10 (11).</p> <p>2.2. Вміти впроваджувати доказові рекомендації в практичну діяльність сімейного лікаря; вміти розробляти локальні протоколи надання медичної допомоги.</p> <p>2.3. Вміти підготувати публікацію до друку; вміти підготувати виступ за матеріалами наукового дослідження.</p> <p>2.4. Вміти проводити навчання основним клінічним навикам, навчання пацієнтів та їх родин, навчання в школі хронічного пацієнта, мотиваційне консультування.</p> <p>2.5. Вміти консультувати пацієнтів з метою виявлення і корекції поведінкових факторів ризику НІЗ, оцінювати нікотинову залежність та рівень вживання алкоголю, загальний серцево-судинний ризик за SCORE. Вміти складати план профілактичних заходів щодо хронічних неінфекційних захворювань.</p> <p>2.6. Вміти застосовувати методи обстеження пацієнтів із підозрою на онкологічне захворювання. Вміти консультувати пацієнтів із онкологічним захворюванням, повідомляти погані новини.</p> <p>2.7. Вміти виявляти, призначати обстеження та амбулаторне лікування, проводити диференційну діагностику, формулювати діагноз при найбільш поширених станах, гострих та хронічних хворобах органів дихання: гострому бронхіті, ГРВІ та грипі, хронічному бронхіті, бронхіальній астмі, бронхообструктивному синдромі, ХОЗЛ, негоспітальній пневмонії, плевриті.</p> <p>2.8. Вміти виявляти, призначати обстеження та амбулаторне лікування, проводити диференційну діагностику, формулювати діагноз пацієнтам із</p>	

<p>пацієнтів із найбільш поширеними гострими та хронічними хворобами серцево-судинної системи: гострим та хронічним коронарним синдромами, артеріальною гіпертензією, метаболічним синдромом, некоронарогенними захворюваннями серцевого м'яза, серцевою недостатністю, порушеннями ритму і провідності серця, гострою ревматичною лихоманкою, ХРХС, інфекційним ендокардитом, легенево-серцевою недостатністю.</p>	<p>найбільш поширеними гострими та хронічними хворобами серцево-судинної системи: гострому та хронічному коронарному синдромах, артеріальній гіпертензії, метаболічному синдромі, некоронарогенних захворюваннях серцевого м'яза, серцевій недостатності, порушеннях ритму і провідності серця, гострій ревматичній лихоманці, ХРХС, інфекційному ендокардиті, легенево-серцевій недостатності.</p>
<p>2.9. Знати порядок амбулаторного ведення пацієнтів із COVID-19, принципи медичного сортування і покази до госпіталізації.</p>	<p>2.9. Вміти призначати лікування COVID-19 на амбулаторному етапі. Здійснювати моніторинг, спостереження та реабілітацію пацієнтів після стаціонару, ведення пацієнтів із постковідним синдромом. Вміти організувати вакцинацію різних груп населення від SARS-Cov-2.</p>
<p>2.10. Знати порядок організації і надання медико-соціальної допомоги паліативним пацієнтам в амбулаторних умовах і на дому.</p>	<p>2.10. Вміти контролювати основні клінічні симптоми у паліативних пацієнтів в амбулаторних умовах і вдома. Застосовувати медико-психологічні, біоетичні та релігійні засади паліативної допомоги.</p>
<p>2.11. Знати порядок ведення і маршрут пацієнтів із найбільш поширеними гострими та хронічними станами і хворобами кістково-м'язової системи: суглобовим синдромом, м'язевими симптомами, ентезитом, синовітом, теносиновітом, болем у спині, болем у шиї, остеопорозом, остеорартрозом, остеохондрозом, хронічними запальними захворюваннями суглобів, подагрою, реактивними артритами, системними хворобами сполучної тканини, інфекціями кісток і суглобів, системними васкулітами.</p>	<p>2.11. Вміти виявляти, призначати обстеження та лікування, проводити диференційну діагностику, формулювати діагноз пацієнтам із найбільш поширеними гострими та хронічними станами і хворобами кістково-м'язової системи: суглобовим синдромом, м'язевими симптомами, ентезитом, синовітом, теносиновітом, болем у спині, болем у шиї, остеопорозом, остеорартрозом, остеохондрозом, хронічними запальними захворюваннями суглобів, подагрою, реактивними артритами, системними хворобами сполучної тканини, інфекціями кісток і суглобів, системними васкулітами.</p>
<p>2.12. Знати порядок ведення і маршрут пацієнтів із найбільш поширеними гострими та хронічними станами і хворобами органів травлення: функціональними захворюваннями ШКТ, захворюваннями стравоходу, шлунку, 12-палої кишки, пацієнтів після хірургічних втручань на органах травлення, целиакією, хронічними запальними захворюваннями кишечника, хворобами гепато-біліарної системи, функціональними захворюваннями біліарної системи, хронічними панкреатитами, жовчною колькою, дивертикульозом і дивертикулітом.</p>	<p>2.12. Вміти виявляти, призначати обстеження та лікування, проводити диференційну діагностику, формулювати діагноз пацієнтам із найбільш поширеними гострими та хронічними станами і хворобами органів травлення: функціональними захворюваннями ШКТ,</p>
<p>2.13. Знати порядок ведення і маршрут</p>	

<p>пацієнтів із найбільш поширеними гострими та хронічними станами і хворобами нирок і сечовивідних шляхів: інфекціями сечовивідних шляхів (цистит, уретрит, пієлонефрит), тубулоінтерстиціальним нефритом, гломерулонефритом/нефрозом, сечокам'яною хворобою, нефропатіями (діабетичною, гіпертензивною, уратною, мієломною, при амілоїдозі та ін.), хронічною хворобою нирок, гострим ураженням нирок.</p> <p>2.14. Знати порядок ведення і маршрут пацієнтів із найбільш поширеними гострими та хронічними станами і хворобами ендокринної системи: проблемами, пов'язаними із харчуванням, що призводять до метаболічних розладів (порушення апетиту, зміни ваги, затримка росту, порушення електролітно-водного обміну, дефіцит вітамінів/поживних речовин), ожирінням та надмірною вагою тіла, розладами ліпідного обміну та білкового/пуринового обміну речовин (гіперурикемією), переддіабетом, цукровим діабетом, захворюваннями щитовидної залози (йододефіцитними станами, гіпотиреозом, гіпертиреозом, вузловим та дифузним зобом), хворобами гіпофіза і гіпоталамуса, захворюваннями наднирників.</p> <p>2.15. Знати порядок ведення і маршрут пацієнтів із найбільш поширеними гострими та хронічними імунними розладами та хворобами органів кровотворення: лімфаденопатіями, анеміями, онкогематологічними захворюваннями (лімфома, лейкоз, мієломна хвороба, лімфогранулематоз), гіперспленізмом, порушеннями згортання крові, пурпурою, імунодефіцитами, алергічними захворюваннями і станами, кропив'янкою, анафілаксією.</p> <p>2.16. Знати порядок ведення пацієнтів похилого та старечого віку. Бути обізнаним в основах соціальної геронтології.</p> <p>2.17. Знати клінічну фармакологію груп</p>	<p>захворюваннями стравоходу, шлунку, 12-палої кишки, пацієнтів після хірургічних втручань на органах травлення, целиацією, хронічними запальними захворюваннями кишечника, хворобами гепато-біліарної системи, функціональними захворюваннями біліарної системи, хронічними панкреатитами, жовчною колькою, дивертикульозом і дивертикулітом.</p> <p>2.13. Вміти виявляти, призначати обстеження та лікування, проводити диференційну діагностику, формулювати діагноз пацієнтам із найбільш поширеними гострими та хронічними станами і хворобами нирок і сечовивідних шляхів: інфекціями сечовивідних шляхів (циститі, уретриті, пієлонефриті), тубулоінтерстиціальним нефритом, гломерулонефритом/нефрозом, сечокам'яною хворобою, нефропатією (діабетичною, гіпертензивною, уратною, мієломною, при амілоїдозі та ін.), хронічною хворобою нирок, гострим ураженням нирок.</p> <p>2.14. Вміти виявляти, призначати обстеження та лікування, проводити диференційну діагностику, формулювати діагноз пацієнтам із найбільш поширеними гострими та хронічними станами і хворобами ендокринної системи: проблемами, пов'язаними із харчуванням, що призводять до метаболічних розладів (порушення апетиту, зміни ваги, затримка росту, порушення електролітно-водного обміну, дефіцит вітамінів/поживних речовин), ожирінням та надмірною вагою тіла, розладами ліпідного обміну та білкового/пуринового обміну речовин (гіперурикемією), переддіабетом, цукровим діабетом, захворюваннями щитовидної залози (йододефіцитними станами, гіпотиреозом, гіпертиреозом, вузловим та дифузним зобом), хворобами гіпофіза і гіпоталамуса, захворюваннями наднирників.</p> <p>2.15. Вміти виявляти, призначати обстеження та лікування, проводити диференційну діагностику, формулювати діагноз пацієнтам із найбільш поширеними гострими та хронічними станами і хворобами нирок і сечовивідних шляхів: інфекціями сечовивідних шляхів (циститі, уретриті, пієлонефриті), тубулоінтерстиціальним нефритом, гломерулонефритом/нефрозом, сечокам'яною хворобою, нефропатією (діабетичною, гіпертензивною, уратною, мієломною, при амілоїдозі та ін.), хронічною хворобою нирок, гострим ураженням нирок.</p>
---	---

<p>лікарських засобів, що застосовуються в амбулаторному лікуванні захворювань внутрішніх органів у дорослих, механізм дії, взаємодію з іншими препаратами, найчастіші побічні реакції при застосуванні; покази і протипокази.</p> <p>2.18. Знати порядок надання невідкладної, першої лікарської допомоги при невідкладних станах.</p> <p>2.19. Профілактика вакцин-керованих інфекцій, в тому числі у вагітних жінок, у післяпологовому періоді та при грудному вигодовуванні.</p>	<p>гострими та хронічними імунними розладами та хворобами органів кровотворення: лімфаденопатіями, анеміями, онкогематологічними захворюваннями (лімфома, лейкоз, мієломна хвороба, лімфогранулематоз), гіперспленізмом, порушеннями згортання крові, пурпурою, імунодефіцитами, алергічними захворюваннями і станами, кропив'ячкою, анафілаксією.</p> <p>2.16. Вміти надати первинну медичну допомогу пацієнтам із найчастішими геріатричними синдромами (синдромі старечої немочі, саркопенії, пролежнях, нетриманні сечі, порушеннях сну, психічних, психологічних, когнітивних проблемах).</p> <p>2.17. Вміти надати першу лікарську допомогу при невідкладних станах на догоспітальному етапі, забезпечити маршрут пацієнта.</p> <p>2.18. Вміти проводити консультування з питань профілактики вакцино-керованих інфекцій (вакцинації) у всіх вікових групах, вагітних та імунодефіцитних пацієнтів.</p>
--	--

Практичні навички/компетентності

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Скласти план та провести навчання і консультування пацієнтів із найбільш поширеними хронічними неінфекційними захворюваннями та факторами ризику їх розвитку (навчання керованому самоведенню бронхіальної астми, школа діабету, навчання пацієнтів із ХСН, факторами ризику серцево-судинних захворювань); з питань профілактики вакцин-керованих інфекцій; проведення пре-тестового та післятестового консультування на визачення ВІЛ-інфікованості); консультування осіб з інтелектуальними порушеннями	С	1 щодо кожного ХНІЗ
2	Кодування за класифікацією ІСРС та ведення електронних форм	С	10 і більше
3	Провести мотиваційне консультування для підтримки здорового способу життя, відмови від куріння, здорового	С	По 2 з кожного

	харчування, фізичної активності, профілактики ЗПСШ		питання
4	Інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних методів досліджень у дорослих: <ul style="list-style-type: none"> - загального аналізу крові; - біохімічних показників крові; - системи зсідання крові; - тестів для виявлення цукрового діабету; - тестів на виявлення SARS-Cov-2; - загального аналізу сечі, аналізів сечі за Нечипоренком, Зимницьким; - мокротиння; - калу, копрограми; - шлункової секреції; - дуоденального вмісту; - біологічних рідин перикарду, плеври, черевної порожнини; - цитологічного; - виділень жіночих та чоловічих статевих органів; - гормонів; - серологічного; - імунологічного; - алергологічних проб; - рентгенологічного; - ендоскопії; - ультразвукового; - функції зовнішнього дихання; - газів крові і кислотно-лужної рівноваги. 	С	Щоразу при розборі клінічного випадку (від 10 щодо кожного виду досліджень)
5	Вимірювання артеріального тиску на верхніх і нижніх кінцівках	D	10 і більше
6	Запис і розшифровка ЕКГ у дорослих	D	10 і більше
7	Методика проведення і оцінка результатів тесту із 6-ти хвилинною ходьбою	С	10 і більше
8	Застосування інгаляторів і небулайзерів	D	10 і більше
9	Пульсоксиметрія	D	10 і більше
10	Пікфлоуметрія	D	10 і більше
11	Проведення та інтерпретація результатів швидких тестів, зокрема на SARS-Cov2; рівень тропоніну; визначення глікемії глюкометром; кетонів та глюкози сечі та інших	D	10 і більше
12	Невідкладна допомога при:		
	<ul style="list-style-type: none"> • гострому коронарному синдромі 	С	2 і більше
	<ul style="list-style-type: none"> • бронхообструктивному синдромі 	С	2 і більше

	<ul style="list-style-type: none"> • гострих порушеннях серцевого ритму 	С	5 і більше
	<ul style="list-style-type: none"> • гіпертонічних кризах 	С	5 і більше
	<ul style="list-style-type: none"> • алергічних реакціях 	С	2 і більше
	<ul style="list-style-type: none"> • гіпертермії 	С	5 і більше
	<ul style="list-style-type: none"> • гіпо-/ гіперглікемії 	С	5 і більше
	<ul style="list-style-type: none"> • тиреотоксичному кризі 	С	1 і більше
	<ul style="list-style-type: none"> • спонтанному пневмотораксі 	С	1 і більше
	<ul style="list-style-type: none"> • набряку легень 	С	2 і більше
	<ul style="list-style-type: none"> • тромбоемболії легеневої артерії і магістральних артерій кінцівок 	В	1 і більше
	<ul style="list-style-type: none"> • гострому ураженні нирок 	В	1 і більше
	<ul style="list-style-type: none"> • гострій печінковій недостатності 	В	1 і більше
	<ul style="list-style-type: none"> • гострій наднирковій недостатності 	С	1 і більше
	<ul style="list-style-type: none"> • нирковій, жовчній коліці 	С	2 і більше
13	Методи відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів	Д	10 і більше
14	Інтубація трахеї	А	Від 1 (в умовах тренінгового центру)
15	Застосування ларингеальної маски	С	Від 1 (в умовах тренінгового центру)
16	Застосування S-подібної ларингеальної трубки	С	Від 1 (в умовах тренінгового центру)
17	Дефібриляція	С	Від 1 (в умовах тренінгового центру)
18	Серцево-легенева реанімація дорослих	С	10 і більше
19	Конікотомія	А	Від 1 (в умовах тренінгового центру)

20	Трахеотомія	А	Від 1 (в умовах тренінгового центру)
Курс 3		ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ	
Мета	<i>Розуміти основні принципи формування здоров'я дитини та надання медичної допомоги дітям на первинній ланці: ведення здорової дитини, організація та підтримка грудного вигодовування, інтегроване ведення хвороб дитячого віку, ведення і маршрут пацієнтів дитячого віку із найбільш поширеними хворобами згідно сучасних рекомендацій</i>		
Знання		Уміння	
<p>3.1 Знати основні принципи організації охорони здоров'я дітей в Україні, накази та інструкції з охорони здоров'я дітей.</p> <p>3.2 Знати основні статистичні показники стану здоров'я дітей.</p> <p>3.3 Знати основні профілактичні стратегії забезпечення здорового розвитку дітей та підлітків: оцінка фізичного розвитку, медико-психологічні аспекти.</p> <p>3.4 Знати принципи інтегрованого ведення хвороб дитячого віку.</p> <p>3.5 Знати основні симптоми хронічних розладів харчування.</p> <p>3.6 Знати схему імунізації дітей та підлітків, типи і особливості вакицин, протипокази до вакцинації.</p> <p>3.7 Знати особливості фізіології та розвитку новонароджених, народжених дітей.</p> <p>3.8 Знати ознаки рубіжних станів новонароджених.</p> <p>3.9 Знати особливості ведення і маршрут пацієнтів із захворюваннями у періоді новонародженості.</p> <p>3.10 Знати організаційні принципи допомоги хворим із спадковими захворюваннями.</p> <p>3.11 Знати основні принципи ведення і маршрут пацієнтів дитячого віку із найбільш поширеними гострими та хронічними хворобами органів дихання.</p> <p>3.12 Знати основні принципи ведення і маршрут пацієнтів дитячого віку із найбільш поширеними алергічними хворобами.</p> <p>3.13 Знати основні принципи ведення і маршрут пацієнтів дитячого віку із найбільш поширеними гострими та</p>	<p>3.1 Вміти організувати надання медичної допомоги, провести консультування родини із дітьми з особливими потребами.</p> <p>3.2 Вміти організувати стаціонар на дому.</p> <p>3.3 Вміти провести фізикальне обстеження дитини та оцінити отримані дані відповідно до вікової норми.</p> <p>3.4 Вміти організувати грудне вигодовування з перших годин життя, оцінити правильність прикладання дитини до грудей та ефективність грудного вигодовування.</p> <p>3.5 Вміти проконсультувати матір та надати доцільну інформацію щодо раціонального вигодовування дитини.</p> <p>3.6 Вміти оцінити та класифікувати ознаки небезпеки у стані дитини, визначити лікування згідно з принципами ІВХДВ.</p> <p>3.7 Вміти проконсультувати батьків та надати доцільну інформацію щодо вакцинації дитини, скласти індивідуальний календар щеплень дитини.</p> <p>3.8 Вміти призначити і організувати лікувальне харчування дітей різних вікових груп.</p> <p>3.9 Вміти проконсультувати батьків щодо догляду за новонародженою дитиною.</p> <p>3.10 Вміти оцінити фактори ризику генетичних захворювань та результати скринінгу основних генетичних захворювань у новонароджених.</p> <p>3.11 Вміти провести фізикальне обстеження хворої дитини та оцінити отримані дані.</p> <p>3.12 Вміти призначати план клініко-лабораторного та інструментального обстеження хворої дитини.</p> <p>3.13 Вміти оцінити дані клінічних аналізів сечі, крові та інструментальних методів</p>		

хронічними хворобами органів кровообігу та опорно-рухової системи.	обстеження дитини.
3.14 Знати основні принципи ведення і маршрут пацієнтів дитячого віку із найбільш поширеними гострими та хронічними хворобами крові, кровотворних органів.	3.14 Вміти проводити діагностику та диференціальну діагностику найбільш поширених хвороб дитячого віку.
3.15 Знати основні принципи ведення і маршрут пацієнтів дитячого віку із найбільш поширеними гострими та хронічними хворобами органів травлення.	3.15 Вміти складати план лікування, реабілітації та профілактики найбільш поширених хвороб дитячого віку.
3.16 Знати основні принципи ведення і маршрут пацієнтів дитячого віку із найбільш поширеними хворобами нирок і сечовивідних шляхів.	3.16 Вміти надати невідкладну лікарську допомогу при анафілактичному шоці, інфекційно-токсичному шоці, гострій серцево-судинній недостатності, судомах, гіпертермічному синдромі.
3.17 Знати основні принципи ведення і маршрут пацієнтів дитячого віку із найбільш поширеними ендокринними /метаболічними розладами.	3.17 Вміти складати індивідуальний план щеплень для дітей, які вакцинуються з порушеннями Календаря щеплень
3.18 Знати основні симптоми онкологічних захворювань у дітей і маршрут пацієнтів дитячого віку з онкопатологією.	3.18 Вміти запідозрити онкологічне чи гематологічне захворювання у дитини та скерувати пацієнта для подальшого обстеження в інші заклади охорони здоров'я.
3.19 Знати основні принципи надання першої лікарської допомоги при невідкладних станах у дітей на догоспітальному етапі.	

Практичні навички/компетентності

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Кодування за класифікацією ІСРС та ведення електронних форм	С	10 і більше
2	Інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних методів досліджень у дітей: <ul style="list-style-type: none"> - загального аналізу крові; - біохімічних показників крові; - системи зсідання крові; - тестів для виявлення цукрового діабету; - тестів на виявлення SARS-Cov-2; - загального аналізу сечі, аналізів сечі за Нечипоренком, Зимницьким; - мокротиння; - калу, копрограми; - шлункової секреції; - дуоденального вмісту; 	С	Щоразу при розборі клінічного випадку (від 10 щодо кожного виду досліджень)

	<ul style="list-style-type: none"> - біологічних рідин перикарду, плеври, черевної порожнини; - цитологічного; - виділень жіночих та чоловічих статевих органів; - гормонів; - серологічного; - імунологічного; - алергологічних проб; - рентгенологічного; - ендоскопії; - ультразвукового; - функції зовнішнього дихання; - газів крові і кислотно-лужної рівноваги 		
3	Вимірювання артеріального тиску на верхніх і нижніх кінцівках використовуючи набір манжет для дітей	D	10 і більше
4	Запис і розшифровка ЕКГ у дітей	D	10 і більше
5	Застосування інгаляторів і небулайзерів	D	10 і більше
6	Пульсоксиметрія	D	10 і більше
7	Пікфлоуметрія	D	10 і більше
8	Проведення та інтерпретація результатів швидких тестів, зокрема на SARS-Cov2; визначення глікемії глюкометром; кетонів та глюкози сечі та інших	D	10 і більше
9	Призначити раціональне харчування з урахуванням виду вигодовування (природне, штучне, змішане) для дітей 1-го року життя	D	10 і більше
10	Догляд за пупковим залишком, станом шкіри новонародженого	D	10 і більше
11	Техніка раннього прикладання до грудей новонародженого	D	10 і більше
12	Оцінка ефективності смоктання новонародженого	D	10 і більше
13	Проведення контакту «шкіра до шкіри»	D	5 і більше
14	Оцінка фізичного і психо-емоційного розвитку немовляти	C	10 і більше
15	Оцінка фізичного і психічного розвитку дитини від 1 року до 3-х років	C	10 і більше
16	Визначення симптомів Ортолані, Барлоу на предмет виявлення дисплазії кульшових суглобів	C	10 і більше
17	Календар щеплень в Україні. Складання індивідуального плану щеплень для дитини, яка вакцинується із порушенням календаря вакцинації	D	10 і більше
18	Проведення та оцінка реакції Манту	C	10 і більше
19	Методи відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів	D	10 і більше

20	Інтубація трахеї	А	1 і більше (в умовах тренінгового центру)
21	Застосування ларингеальної маски	С	1 і більше (в умовах тренінгового центру)
22	Застосування S-подібної ларингеальної трубки	С	1 і більше (в умовах тренінгового центру)
23	Дефібриляція	С	1 і більше (в умовах тренінгового центру)
24	Серцево-легенева реанімація новонароджених, дітей	С	1 і більше (в умовах тренінгового центру)
25	Конікотомія	А	1 і більше(в умовах тренінгового центру)
26	Трахеотомія	А	1 і більше(в умовах тренінгового центру)

Курс 4	ЗДОРОВ'Я ЖІНКИ		
Навчальна мета	<i>Розуміти фізіологічні особливості жіночого організму в різні періоди життя; оволодіти амбулаторним веденням пацієнток із репродуктивними і гінекологічними проблемами; жінок із фізіологічною вагітністю та в післяпологовому періоді, в менопаузі</i>		
	Знання	Уміння	
	4.1 Знати фізіологію жіночого організму в різні періоди життя, нормальний розвиток (і варіанти), вади розвитку репродуктивної системи жінки. Зміни жіночого організму в пубертатному періоді, при вагітності, в менопаузі.	4.1 Вміти консультиувати пацієнтку/ родину із питань репродуктивного здоров'я і безпліддя, контрацепції, здорового способу життя, підготовки до вагітності, під час вагітності та підготовки до пологів і грудного годування.	
	4.2 Знати класифікацію, діагностику та методи лікування порушень менструального циклу, передменструального синдрому.	4.2 Вміти призначати різні методи контрацепції в залежності від віку, стану здоров'я жінки.	
	4.3 Знати причини, диференційну діагностику, можливості амбулаторного обстеження та лікування при генітальному болю, менструальному болю, болю при статевому акті, тазовому	4.3 Вміти проводити гінекологічний огляд, взяття мазків із піхви, шийки матки та інтерпретувати їх результати і проводити консультивання.	
		4.4 Вміти консультиувати пацієнтку із порушенням менструального циклу, передменструальним синдромом, болями,	

<p>болю, болях в молочних залозах.</p> <p>4.4 Знати причини, диференційний діагноз, можливості амбулаторного обстеження і лікування, маршрут пацієнтки із вагінальними виділеннями, вагінальною кровотечею, при змінах в цитологічному дослідженні шийки матки.</p> <p>4.5 Знати клінічні прояви, діагностику, принципи лікування і маршрут пацієнтки із синдромом полікістозних яєчників, фіброміомою, ендометріозом.</p> <p>4.6 Знати передракові стани та онкологічні захворювання жіночої статеві сфери (матки, ендометрію, шийки матки, яєчників), клінічні прояви, скринінгові програми, фактори ризику, принципи лікування і маршрут пацієнтки.</p> <p>4.7 Знати фактори ризику, класифікацію, діагностику, скринінг новоутворень молочної залози, принципи лікування та реабілітації, маршрут пацієнтки.</p> <p>4.8 Знати діагностику, профілактику та амбулаторне лікування і маршрут пацієнтки із запальними гінекологічними захворюваннями, захворюваннями що передують статевим шляхом та венеричними хворобами.</p> <p>4.9 Знати основні захворювання і стани, що призводять до жіночого безпліддя, фактори ризику, діагностику, принципи лікування, консультування і маршрут пацієнтки.</p> <p>4.10 Знати організацію служби планування сімей, особливості консультування підлітків та молоді з питань репродуктивного здоров'я.</p> <p>4.11 Знати методи контрацепції, класифікації, механізм дії, переваги, недоліки, необхідне обстеження перед початком використання, початок використання, режим використання, побічні ефекти, інструкції для пацієнтки, невідкладну контрацепцію.</p> <p>4.12 Знати рекомендації із прегравідарної підготовки, обстеження жінки, визначення стану здоров'я і ризиків при вагітності, призначення профілактичних заходів та корекція способу життя, пренатальна профілактика.</p> <p>4.13 Знати причини, фактори ризику, профілактику, симптоми самовільного абортів на різних строках вагітності,</p>	<p>запальними захворюваннями жіночої статеві сфери, призначати обстеження та амбулаторне лікування, визначати маршрут пацієнтки.</p> <p>4.5 Вміти консультувати пацієнтку із доброякісними пухлинами жіночої статеві сфери, призначати план обстеження, амбулаторного лікування та визначати маршрут пацієнтки.</p> <p>4.6 Вміти консультувати жінок з приводу фізіологічної і патологічної менопаузи, призначати амбулаторне лікування і обстеження, визначати маршрут пацієнтки.</p> <p>4.7 Вміти планувати і проводити скринінг передракових захворювань жіночої статеві сфери та молочних залоз і раку, проводити консультування за результатами обстеження та визначати маршрут пацієнтки.</p> <p>4.8 Вміти консультувати пацієнток з питань профілактики захворювань, що передаються статевим шляхом, венеричних хвороб; проводити їх діагностику, екстрену профілактику цих інфекцій, призначати екстрену контрацепцію, амбулаторне лікування та визначати маршрут пацієнтки.</p> <p>4.9 Вміти складати план і проводити спостереження жінки із фізіологічною вагітністю, проводити оцінку стану плода під час вагітності, виявляти ризикову вагітність, визначати маршрут пацієнтки.</p> <p>4.10 Вміти дагностувати та призначати амбулаторне лікування при ранньому токсикозі вагітних; виявляти фактори ризику, проводити діагностику та надавати невідкладну допомогу при преєклампсії і еклампсії.</p> <p>4.11 Вміти надати медичну допомогу при пологах поза стаціонаром.</p> <p>4.12 Вміти консультувати жінок із питань здорового способу життя, підтримки лактації, профілактики ускладнень у післяпологовому періоді, проводити амбулаторне лікування таких ускладнень та визначати маршрут пацієнтки.</p> <p>4.13 Вміти проводити консультування жінок із екстрагенітальною патологією з приводу репродуктивного здоров'я, контрацепції, лікування соматичних захворювань під час вагітності і грудного годування, визначати план обстеження та маршрут пацієнтки.</p> <p>4.14 Вміти надавати невідкладну допомогу жінкам, в тому числі вагітним – при</p>
---	--

<p>невідкладну допомогу, маршрут пацієнтки; переривання вагітності: консультування, методи, маршрут пацієнтки.</p> <p>4.14 Знати алгоритм ведення жінки з фізіологічною вагітністю, план спостереження за станом плода і вагітної, консультування із підготовки до пологів та годування.</p> <p>4.15 Знати причини, диференційну діагностику, невідкладну допомогу, маршрут пацієнтки із піхвовою кровотечею/ виділеннями під час вагітності, ектопічною вагітністю.</p> <p>4.16 Знати особливості перебігу, консультування, спостереження, переривання підліткової вагітності.</p> <p>4.17 Знати класифікацію, симптоми, систему оцінки тяжкості токсикозу вагітних, надання допомоги, обстеження, конультування, маршрут пацієнтки із раннім токсикозом; профілактику, діагностику, фактори ризику, невідкладну допомогу при прееклампсії і еклампсії.</p> <p>4.18 Знати фізіологію нормальних пологів, алгоритм надання допомоги поза стаціонаром, правові аспекти, методику обробки пуповини та видалення плаценти.</p> <p>4.19 Знати фізіологію післяпологового періоду, моніторинг скорочення матки, профілактика та амбулаторне лікування ускладнень (сепсис, депресія та ін.).</p> <p>4.20 Знати фізіологію лактації, консультування та методи підтримки лактації, ускладнення (мастит).</p> <p>4.21 Знати класифікацію безпеки застосування лікарських засобів у вагітних та годувальниць, клінічну фармакологію лікарських засобів дозволених для застосування у вагітних для лікування найчастіших захворювань (артеріальна гіпертензія, інфекції сечовивідних шляхів, ГРВІ, біль).</p>	<p>кровоотечі із піхви, травмах статевих органів, ектопічній вагітності, апоплексії яєчника, прееклампсії та еклампсії, позалікарняних пологах, маститі, післяпологовій депресії та визначати маршрут пацієнтки.</p>
--	--

Практичні навички/компетентності

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за
---	--	-------------------	--

			МОЖЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ)
1	Оформлення обліково-звітної документації, ведення електронних форм	C	5 і більше
2	Інтерпретація результатів основних лабораторних та інструментальних методів обстеження у вагітних	C	5 і більше
3	Інтерпретація результатів лабораторних досліджень виділень жіночих статевих органів	C	5 і більше
4	Скласти план ведення фізіологічної вагітності	C	5 і більше
5	Проведення еспрес-тесту на вагітність	D	5 і більше
5	Вимірювання висоти стояння дна матки, обводу живота	C	5 і більше
6	Визначення терміну вагітності і терміну пологів за датами останньої менструації та першого руху плода	C	5 і більше
7	Оцінка стану плода (аускультация серцебиття, ведення гравідограми)	C	5 і більше
8	Гінекологічне обстеження. Бімануальне обстеження	C	5 і більше
9	Гінекологічне обстеження за допомогою дзеркал	C	5 і більше
10	Забір матеріалу із піхви для бактеріологічного дослідження	C	5 і більше
11	Забір матеріалу із шийки матки для цитологічного дослідження	C	5 і більше
12	Огляд і пальпаторне обстеження молочної залози	D	5 і більше
13	Проведення консультування з питань планування сім'ї	C	5 і більше
14	Призначення різних методів контрацепції	C	5 і більше
15	Проведення консультування з профілактики інфекцій, які передаються статевим шляхом	C	5 і більше
Курс 5		ЧОЛОВІЧЕ ЗДОРОВ'Я	
Навчальна мета		<i>Розуміти фізіологічні особливості організму чоловіка в різні періоди життя; оволодіти амбулаторним веденням пацієнтів із проблемами чоловічого здоров'я</i>	
Знання		Уміння	
5.1 Знати фізіологію чоловічого організму в різні періоди життя, нормальний розвиток (і варіанти), вади розвитку статевої системи чоловіка (гіпоспадія, фімоз, неопущення яєчка, інші). Зміни організму в пубертатному періоді, в андропаузі.		5.1 Вміти консультувати пацієнта із питань репродуктивного здоров'я і безпліддя, сексуального здоров'я, контрацепції, здорового способу життя, профілактики ЗПСШ.	
5.2 Знати причини, диференційну діагностику, можливості амбулаторного обстеження та лікування при генітальному болю (статевий член,		5.2 Вміти проводити огляд статевих органів, взяття мазків із сечовипускного каналу, інтерпретувати їх результати і проводити консультування.	
		5.3 Вміти консультувати пацієнта із вадами розвитку статевих органів та визначати	

<p>мошонка, яєчка, приапізм, водянка яєчка), тазовому болю.</p> <p>5.3 Знати причини, диференційний діагноз, можливості амбулаторного обстеження і лікування, маршрут пацієнта із виділеннями із сечовипускного каналу.</p> <p>5.4 Знати клінічні прояви, діагностику, амбулаторне лікування і маршрут пацієнта із запальними захворюваннями статевої сфери (орхіт, епідидиміт, простатит, вазікуліт, баланіт, інші).</p> <p>5.5 Знати клінічні прояви, діагностику, амбулаторне лікування і маршрут пацієнтів із захворюваннями, що передаються статевим шляхом та венеричними хворобами.</p> <p>5.6 Знати алгоритм обстеження, диференційну діагностику та невідкладну допомогу і маршрут пацієнта із застримкою сечі.</p> <p>5.7 Знати етіопатогенез, клінічні прояви, диференційний діагноз, амбулаторне лікування і маршрут пацієнта із ДГПЗ.</p> <p>5.8 Знати скринінгову програму раку простати, лабораторні та інструментальні, клінічні методи обстеження пацієнта із підозрою на рак передміхурової залози.</p> <p>5.9 Знати передракові стани та онкологічні захворювання чоловічої статевої сфери, фактори ризику, принципи лікування і маршрут пацієнта.</p> <p>5.10 Знати фактори ризику, класифікацію, діагностику і профілактику порушень чоловічого репродуктивного і сексуального здоров'я, методи лікування і маршрут пацієнта; методи чоловічої контрацепції.</p>	<p>маршрут пацієнта.</p> <p>5.4 Вміти консультувати пацієнта із болем в статевих органах, запальними захворюваннями статевої сфери, ЗПСШ, призначати амбулаторне лікування, визначати маршрут пацієнта.</p> <p>5.5 Вміти консультувати пацієнта, планувати і проводити скринінг, раку передміхурової залози, визначати маршрут пацієнта.</p> <p>5.6 Вміти консультувати пацієнта із ДГПЗ, проводити моніторинг та амбулаторне лікування, визначати маршрут пацієнта.</p> <p>5.7 Вміти надати невідкладну допомогу пацієнтам із гострою затримкою сечі, болем, приапізмом, гострими запальними станами.</p>
---	--

Практичні навички/компетентності

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Пальцеве обстеження простати	С	5 і більше
2	Катетризація сечового міхура еластичним катетером у дорослих і дітей	С	5 і більше (в умовах тренінгового

			центру)
3	Інтерпретація результатів лабораторних досліджень виділень чоловічих статевих органів	С	5 і більше
Курс 6		ВЕДЕННЯ ПАЦІЄНТІВ ІЗ ХІРУРГІЧНИМИ ПРОБЛЕМАМИ	
Навчальна мета	<i>Розуміти найбільш часті хірургічні проблеми пацієнтів різного віку, надавати їм невідкладну допомогу та скласти план обстеження і маршруту; організовувати і проводити ведення пацієнтів після хірургічного втручання на дому/амбулаторно</i>		
Знання		Уміння	
6.1 Знати клінічні прояви, діагностику та диференційну діагностику найбільш частих станів і захворювань дорослих і дітей, які потребують хірургічного лікування: гострий живіт (апендицит, защемлена кила, гострий холецистит, ускладнена виразка ШКТ, обструкція ШКТ, дивертикуліт, ішемічний коліт, гострий панкреатит); тромбози і тромбоемболії, обструкція дихальних шляхів, гемоторакс, пневмоторакс; травми грудної клітки, голови, живота, кінцівок; зовнішні і внутрішні кровотечі.	6.1	Вміти проводити діагностику, обстеження та оцінку стану пацієнтів різного віку із підозрою на стан/ захворювання, що потребує хірургічного лікування.	
6.2 Знати методики і препарати для різних методів анестезії, шляхи введення.	6.2	Вміти надавати невідкладну допомогу та визначати маршрут пацієнтів різного віку із основними станами і захворюваннями, які потребують хірургічного лікування.	
6.3 Знати алгоритм первинної хірургічної обробки ран, методи ушивання ран, профілактику інфекції.	6.3	Вміти проводити загальні реанімаційні заходи у пацієнтів різного віку, серцево-легеневу реанімацію і базову підтримку життєдіяльності.	
6.4 Знати правила асептики і антисептики при проведенні амбулаторних хірургічних маніпуляцій.	6.4	Вміти проводити первинну хірургічну обробку ран; анестезію; ушивання ран; накладання пов'язок; профілактику інфекції; зняття швів; оцінку стану рани.	
6.5 Знати алгоритм реабілітації пацієнтів після хірургічних втручань на дому та амбулаторно.	6.5	Вміти скласти план ведення пацієнта на дому/амбулаторно після хірургічного втручання (перев'язки, знеболення, догляд за дренажами, оцінка стану рани, діагностика ускладнень (делірій, лихоманка, сепсис, інфекція, алергічні реакції, шок, затримка сечі, олігурія, кровотеча); харчовий і питний, руховий режим; реабілітація).	
6.6 Знати діагностику та амбулаторне лікування фурункульозу, гідраденіту, карбункулу, бешихи.	6.6	Вміти проводити амбулаторне лікування, в т.ч. хірургічне при карбункулі, фурункулі, фурункульозі, бешисі; опіках та обмороженнях.	
6.7 Знати клінічні прояви та методи діагностики, профілактики і лікування абдомінальних, пахових, діафрагмальних кил.	6.7	Вміти проводити обстеження, надавати первинну медичну і невідкладну допомогу, амбулаторне лікування і скласти маршрут пацієнта при захворюваннях анальної зони (геморой, анальна тріщина, парапроктит).	
6.8 Знати клінічні прояви, діагностику та диференційну діагностику, методи лікування захворювань анальної зони (геморой, анальна тріщина, парапроктит)	6.8	Вміти проводити діагностику, профілактику і амбулаторне лікування пацієнтів із варикозною хворобою нижніх кінцівок та	
6.9 Знати клінічні прояви, фактори ризику, діагностику та методи лікування			

варикозної хвороби нижніх кінцівок та її ускладнень.	ПТФХ. 6.9 Вміти проводити амбулаторні малоінвазивні діагностичні та лікувальні хірургічні втручання (видалення ліпом, бородавок, наростів, врослого нігтя; лікування карбункула, фурункула, гідраденіта; брати зрізову біопсію шкіри, голкову і інцизійну біопсію). Вміти проводити консультування пацієнтів та їх родин з приводу проведення хірургічних маніпуляцій та втручань, анестезії, біопсії.
--	---

Практичні навички/компетентності

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Первинна хірургічна обробка ран	С	2 і більше
2	Обробка опікової поверхні	С	2 і більше
3	Накладання і зняття швів	С	2 і більше
4	Вскриття поверхневих нарівів шкіри і підшкірних тканин	С	2 і більше
5	Зупинка зовнішньої кровотечі (накладання джгута, тугої пов'язки, притиснення артерій)	С	2 і більше
6	Проведення місцевої анестезії (інфільтраційна, провідникова та новокаїнові блокади)	С	2 і більше
7	Промивання шлунку	С	2 і більше
8	Пальцеве обстеження прямої кишки	С	2 і більше

Курс 7		ТРАВМИ І ПОРУШЕННЯ РОЗВИТКУ	
Навчальна мета		<i>Оволодіти наданням амбулаторної допомоги пацієнтам різного віку із травмами та вродженими вадами опорно-рухової системи</i>	
Знання		Уміння	

7.1 Знати клінічні прояви, класифікації, методи діагностики, алгоритми надання невідкладної та первинної медичної допомоги та маршрут пацієнтів різного віку із переломами кісток (кінцівок, плечового поясу, хребта, таза, черепа, ребер).	7.1 Вміти проводити діагностику, обстеження та оцінку стану пацієнтів різного віку із підозрою на травму, перелом.
7.2 Знати клінічні прояви, методи діагностики, алгоритми надання невідкладної та первинної медичної допомоги, маршрут пацієнтів із вивихами/ підвивихами, ушкодженнями/ дислокацією колінного, плечового, ліктьового, гомілково-надп'яtkового та ін. суглобів.	7.2 Вміти надавати невідкладну допомогу та визначати маршрут пацієнтів різного віку із різними травмами, переломами, вивихами, ушкодженнями; при синдромі розчавлювання (знеболення, іммобілізація, протишокові заходи, зупинка кровотечі, профілактика ускладнень, медичне сортування, маршрут пацієнта).
7.3 Знати механізми розвитку, класифікацію, діагностику, профілактику ускладнень, алгоритми обстеження і невідкладної допомоги при травмах грудної клітки, черевної порожнини, тазових органів; черепно-мозковій травмі.	7.3 Вміти проводити огляд і клінічну діагностику та складати план обстеження і амбулаторного лікування пацієнта із вродженими вадами кістково-м'язової системи (дисплазія кульшових суглобів, кривошия, клишоногість).
7.4 Знати клінічні прояви, фактори ризику, класифікації, методи діагностики, алгоритми ведення пацієнтів із вродженими вадами розвитку (кривошия, клишоногість, дисплазія кульшових суглобів), порушеннями постави, плоскостопістю.	7.4 Вміти проводити огляд і клінічну діагностику та складати план обстеження і амбулаторного лікування пацієнта із порушеннями постави, плоскостопістю.
7.5 Знати систему та алгоритм визначення працездатності та реабілітації пацієнтів після травм, протезування.	7.5 Вміти консультувати пацієнтів із питань застосування ортопедичних засобів, відновних методик після травм і протезування.
7.6 Знати принципи застосування, види ортопедичних засобів.	7.6 Вміти проводити консультування і навчання пацієнтів/ родин із профілактики та лікування порушень постави, ЛФК, принципів лікування та реабілітації.

Практичні навички/компетентності

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Транспортна іммобілізація	С	5 і більше
2	Накладання шийного комірця	С	5 і більше

Курс 8

ОФТАЛЬМОЛОГІЯ

Навчальна мета

Оволодіти основами профілактики, скринінгу порушень зору та наданням амбулаторної допомоги пацієнтам різного віку із найбільш частими захворюваннями органу

зору	
Знання	Уміння
8.1 Знати анатомію і фізіологію діяльності зорового аналізатора у пацієнтів різного віку.	8.1 Вміти проводити огляд ока та придаткового апарату, визначати гостроту зору, рухливість ока, реакцію на світло, огляд в щільовій лампі, офтальмоскопію, визначення тиску та інтерпретувати результати.
8.2 Знати основні симптоми і синдроми при патології органа зору; потреби пацієнтів із хронічними/ прогресуючими порушеннями зору, віковими та токсичними дегенеративними захворюваннями макули.	8.2 Вміти складати план обстеження та амбулаторного лікування пацієнта із захворюваннями ока та придаткового апарату ока; проводити скринінг глаукоми.
8.3 Знати вплив соматичних захворювань та лікарських засобів для їх лікування на стан органу зору; та вплив препаратів для місцевого лікування очей на системні функції організму.	8.3 Вміти надавати невідкладну допомогу при травмах, гострому нападі глаукоми та інших невідкладних станах в офтальмології.
8.4 Знати прояви ураження очей при загальних захворюваннях (артеріальна гіпертензія, цукровий діабет, системні захворювання сполучної тканини, васкуліти, сифіліс, цистиркоз, ВІЛ, туберкульоз, токсоплазмоз, краснуха, міастенія, отруєння, розсіяний склероз, ДЦП та ін.).	8.4 Вміти проводити консультування та навчання пацієнтів із хронічними/ прогресуючими захворюваннями органу зору, призначати та застосовувати локальні лікарські засоби; після хірургічного лікування захворювань ока і придаткового апарату.
8.5 Знати основні прояви, діагностику та методи лікування вроджених вад органу зору (епіконт, колобома, анкілоблефарон та ін.).	8.5 Вміти проводити консультування пацієнтів/ родин із профілактики і лікування порушень рефракції, сучасних хірургічних методів лікування захворювань ока, застосування окулярів та лінз.
8.6 Знати прояви, методи діагностики та лікування запальних захворювань ока (кон'юнктивіт інфекційний; кон'юнктивіт алергічний; блефарит, ячмінь, халазіон; кератит; дакріоцистит, дакріоаденіт; виразка рогівки; трахома, герпетичне ураження, молюск; склерит; епісклерит, увеїт, гіпопіон); при користуванні лінзами (кератит, гіпоксія рогівки, кератокон'юнктивіт).	
8.7 Знати класифікацію, методи діагностики та профілактики і лікування порушень рефракції (аметропія, анізометропія, астигматизм, пресбіопія, амбліопія), катаракти, глаукоми, ретинопатії і макулодистрофії, косоокості, сліпоти, новоутворень ока та його придатків.	
8.8 Знати симптоматику, алгоритм надання невідкладної допомоги та маршрут пацієнта при невідкладних станах: відшарування сітківки, гостре порушення кровообігу центральної вени та артерії сітківки та її гілок; електроофтальмія;	

<p>контузія/крововилив ока і його придаткового апарату; стороннє тіло в оці; травматичне пошкодження органу зору; сонячний опік сітківки; гострий напад глаукоми.</p> <p>8.9 Знати види та способи корекції основних вад зору (окуляри, лінзи).</p> <p>8.10 Знати покази до направлення на консультацію до вузьких спеціалістів та спеціальні методи обстеження (УЗД, ОКТ, ангиографія, МРТ та ін.).</p>			
Практичні навички/компетентності			
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Зовнішній огляд повік та кон'юнктиви	С	5 і більше
2	Визначення гостроти зору за допомогою оптичних таблиць	С	5 і більше
3	Визначення поля зору за допомогою набору лінз	С	5 і більше
4	Визначення кольоросприйняття	С	5 і більше
5	Вимірювання та оцінка внутрішньоочного тиску пальпаторним методом та методом тонометрії, в т. ч., транспальпебральним	С	5 і більше
6	Дослідження очного дна методом прямої офтальмоскопії	С	5 і більше
7	Лікувальні маніпуляції:		
	- промивання кон'юнктивальної порожнини та рогівки	С	5 і більше
	- закрапування крапель та закладання мазі в кон'юнктивальний мішок	С	5 і більше
	- видалення поверхневих сторонніх тіл з кон'юнктиви	С	5 і більше
Курс 9	ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЯ		
Навчальна мета	<i>Оволодіти основами профілактики, діагностики та лікування пацієнтів всіх вікових груп із найбільш частими захворюваннями ЛОР-органів</i>		
Знання	Уміння		

<p>9.1 Знати анатомію і фізіологію ЛОР-органів у пацієнтів різного віку.</p> <p>9.2 Знати основні симптоми і синдроми при хворобах вуха (оталгія, порушення слуху, шум у вухах, виділення з вуха, закладеність у вухах, сірчана пробка, запаморочення, отосклероз, глухота, пресбіакузис; захворювання зовнішнього вуха та слухового проходу, захворювання середнього вуха; тубоотит внутрішнього вуха), диференційний діагноз, маршрут пацієнта.</p> <p>9.3 Знати основні симптоми і синдроми при захворюваннях горла і носа (гострий і хронічний фарингіт, ларингіт, трахеїт; тонзиліт, гіпертрофія мигдаликів/аденоїдів; риніт; синусит; аденоїдит; захворювання зовнішнього носа); методи обстеження, диференційний діагноз, маршрут пацієнта.</p> <p>9.4 Знати клінічні прояви, алгоритм надання невідкладної допомоги, маршрут пацієнта при сторонніх тілах і травмах ЛОР-органів, опіках, акустичній травмі вуха, перфорації барабанної перетинки, гострому отиті, кровотечі з ЛОР-органів, гострій асфіксії, набряку гортані, стенозі гортані.</p> <p>9.5 Знати показання до направлення на консультацію вузьких спеціалістів, спеціальні методи обстеження ЛОР-органів.</p> <p>9.6 Знати симптоматику, алгоритм надання невідкладної допомоги та маршрут пацієнта при розвитку орбітальних та внутрішньочерепних ускладнень, інфекційно-запальних захворювань ЛОР-органів.</p> <p>9.7 Знати симптоматику, алгоритм обстеження та маршрут пацієнта із новоутвореннями ЛОР-органів.</p> <p>9.8 Знати особливості захворювань ЛОР-органів у дітей раннього віку, їх діагностику та маршрут пацієнта.</p> <p>9.9 Знати клінічну фармакологію лікарських засобів, які застосовуються для лікування вуха, горла, носа; препарати, які мають нейро-/ототоксичні впливи.</p>	<p>9.1 Вміти проводити огляд ЛОР-органів, визначати гостроту слуху та інтерпретувати результати у пацієнтів всіх вікових груп.</p> <p>9.2 Вміти складати план обстеження та амбулаторного лікування пацієнта із захворюваннями ЛОР-органів.</p> <p>9.3 Вміти надавати невідкладну допомогу при травмах та інших невідкладних станах при захворюваннях ЛОР-органів.</p> <p>9.4 Вміти проводити консультування та навчання пацієнтів із захворюваннями ЛОР-органів, призначати та застосовувати локальні та системні лікарські засоби.</p> <p>9.5 Вміти проводити консультування пацієнтів/ родин із профілактики і лікування порушень носового дихання, сучасних хірургічних методів лікування захворювань вуха, горла, носа; лікування туговухості та глухоти.</p>
Практичні навички/компетентності	

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Огляд зовнішнього вуха і барабанної перетинки з рефлексом і отоскопом	С	10 і більше
2	Оцінка гостроти слуху: розмовна мова і шепітна мова	С	10 і більше
3	Видалення неускладненого стороннього тіла з вуха, горла, носа	С	2 і більше
4	Передня риноскопія	С	10 і більше
5	Фарингоскопія рефлексом	С	10 і більше
6	Визначення дихальної та нюхової функції носа	С	10 і більше
7	Передня тампонада носа	С	5 і більше
8	Пальцеве обстеження носоглотки	С	5 і більше
9	Пряма ларингоскопія	С	10 і більше
10	Промивання лакун піднебінних мигдаликів	С	5 і більше
11	Взяття мазка з носу та горла на бактеріологічне та вірусологічне дослідження	С	5 і більше
Курс 10		НЕВРОЛОГІЯ	
Навчальна мета		<i>Оволодіти основами профілактики, діагностики, лікування та реабілітації пацієнтів всіх вікових груп із найбільш частими захворюваннями нервової системи</i>	
Знання		Уміння	
10.1 Знати синдромологію і топічну діагностику уражень нервової системи у пацієнтів різного віку (біль різної локалізації; порушення чутливості, рефлексорно-рухової сфери, координації та статичної, розлади мовлення, вегетативні і когнітивні порушення, порушення свідомості).		10.1 Вміти проводити неврологічне обстеження, тести на когнітивні порушення та інтерпретувати їх результати у пацієнтів всіх вікових груп.	
10.2 Знати класифікації, діагностику та принципи лікування, маршрут пацієнта, профілактику ускладнень при судинних, інфекційно-запальних, демієлінізуючих, дегенеративних захворюваннях нервової системи, міастенії, епілепсії, травмах та новоутвореннях.		10.2 Вміти формулювати синдромологічний/нозологічний діагноз, складати план ведення і визначати маршрут пацієнта при найбільш частих судинних захворюваннях нервової системи (хронічна ішемія головного мозку, гострі порушення мозкового кровообігу).	
10.3 Знати симптоми, алгоритм обстеження,		10.3 Вміти формулювати синдромологічний/нозологічний діагноз, складати план ведення і визначати маршрут пацієнта із інфекційно-запальними захворюваннями (менінгіт, менінгоенцефаліт, мієліт,	

<p>діагностику та лікування уражень периферійної нервової системи (вертеброгенні, неverteброгенні, черепних нервів, демієлінізуючі, травматичні).</p> <p>10.4 Знати алгоритми надання невідкладної допомоги при судомному нападі, втраті свідомості, гострому порушенні мозкового кровообігу, травмі, нейроінфекції.</p> <p>10.5 Знати етіопатогенез, клінічні прояви, алгоритм обстеження, маршрут пацієнта, принципи лікування і реабілітації дітей із ДЦП, спадковими нейро-м'язовими захворюваннями.</p> <p>10.6 Знати клінічні прояви, патогенез, класифікації уражень нервової системи при загальних соматичних захворюваннях (серцево-судинних, респіраторних, ендокринних) у пацієнтів різних вікових груп.</p> <p>10.7 Знати клінічну фармакологію лікарських засобів, які застосовуються для лікування найчастіших захворювань нервової системи у пацієнтів всіх вікових груп.</p>	<p>поліомієліт); демієлінізуючими захворюваннями (гостра запальна демієлінізуюча полірадикулонейропатія, розсіяний склероз, оптичний неврит); дегенеративними захворюваннями (хвороба Паркінсона та паркінсонізм; хоресю (Гентінгтона, сенільна, доброякісна спадкова, мала, тощо); міастенією та міастенічним синдромом; епілепсією і епілептичними синдромами.</p> <p>10.4 Вміти формулювати діагноз, складати план ведення і реабілітації, визначати маршрут пацієнтів із травмами нервової системи та їх наслідками.</p> <p>10.5 Вміти скласти план обстеження та маршрут пацієнта із підозрою на новоутворення нервової системи.</p> <p>10.6 Вміти скласти план обстеження, визначити маршрут пацієнта із підозрою на ДЦП, спадкові нейро-м'язові хвороби, вроджені аномалії нервової системи.</p> <p>10.7 Вміти надати невідкладну допомогу і визначити маршрут пацієнта при судамах, порушеннях свідомості, травмах нервової системи, нейроінфекції, гострих порушеннях мозкового кровообігу.</p> <p>10.8 Вміти консультувати пацієнтів / родини із хронічними/ прогресуючими захворюваннями нервової системи, когнітивними, руховими порушеннями.</p> <p>10.9 Вміти призначати і контролювати безпеку та ефективність основних груп лікарських засобів, які застосовуються для лікування найбільш частих захворювань нервової системи у пацієнтів різного віку.</p>
--	---

Практичні навички/компетентності

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Дослідження рефлекторно-рухової сфери	С	10 і більше
2	Дослідження функції черепних нервів	С	10 і більше
3	Дослідження мови, праксису, гнозису	С	10 і більше

4	Дослідження чутливості	С	10 і більше
5	Дослідження координації рухів	С	10 і більше
6	Дослідження менінгеальних симптомів	С	10 і більше
7	Невідкладна допомога при: - менінгіті - втраті/ порушенні свідомості - гострому порушенні мозкового кровообігу - гіпертермії - судомах - травмі	С	2 і більше щодо кожного стану
Курс 11		ПСИХОЛОГІЧНЕ ТА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я	
Навчальна мета		<i>Оволодіти основами діагностики психологічних/ психічних порушень, психоосвіти та психофармакології</i>	
Знання		Уміння	
11.1 Знати нормативні документи з питань психічного здоров'я та медико-соціального забезпечення (накази, клінічні настанови, програма ВООЗ – mhGAP)	11.1 Вміти проводити консультування пацієнтів із залежностями, психічними і психологічними проблемами, визначати план лікування та маршрут пацієнта.	11.2 Вміти призначати амбулаторне лікування, визначати маршрут пацієнта із неврастенією, вегетативними порушеннями, психосоматичними розладами, при порушеннях сну, харчування, енурезі.	11.3 Вміти діагностувати за допомогою опитувальників депресивні і тривожні розлади, призначати план лікування та визначати маршрут пацієнта.
11.2 Знати класифікацію, алгоритм виявлення та лікування порушень поведінки та психічних функцій в дитячому і підлітковому віці.	11.4 Вміти виявляти пацієнтів із біполярним розладом, ПТСР, розладами особистості, проводити консультування з приводу обстеження і лікування, визначати маршрут пацієнта.	11.5 Вміти проводити оцінку когнітивної сфери у пацієнтів різного віку, призначати амбулаторне лікування та визначати маршрут пацієнта із когнітивними розладами і деменцією.	11.6 Вміти проводити мотиваційне консультування пацієнтів із залежностями.
11.3 Знати клінічні прояви, діагностику, профілактику та принципи лікування неврастенії, синдрому хронічної втоми, синдрому гіперактивності, психосоматичних розладів, порушень сну, харчової поведінки, енурезу.	11.7 Вміти моніторувати ефективність і безпеку застосування лікарських засобів для лікування психічних розладів.	11.9 Вміти надавати невідкладну допомогу при гострих психічних станах (гострий психоз, епізод манії, панічна атака, суїцид, абстинентний синдром, агресивна поведінка, делірій).	
11.4 Знати клінічні прояви, діагностику та принципи лікування і реабілітації, маршрут пацієнтів із депресивними та тривожними розладами, психозом, біполярним розладом, гострим стресовим розладом, ПТСР; розладами особистості (параноїдальний, шизоїдний, антисоціальний, обсесивно-компульсивний та ін.).			
11.5 Знати клінічні прояви, діагностику, методи лікування і реабілітації пацієнтів із деменцією.			
11.6 Знати симптоматику, діагностику, принципи лікування і реабілітації, маршрут пацієнтів із залежностями.			

<p>епізод манії, панічна атака, суїцид, абстинентний синдром, агресивна поведінка, делірій).</p> <p>11.8 Знати принципи психоосвіти та клінічну фармакологію лікарських засобів, які застосовуються в психіатрії.</p>			
Практичні навички/компетентності			
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Консультування пацієнтів із психологічними і психічними, поведінковими розладами	В	2 і більше щодо кожного стану
2	Застосування опитувальників для діагностики тривожних та депресивних станів	С	5 і більше
4	<p>Невідкладна допомога при:</p> <ul style="list-style-type: none"> - гострому психозі - делірії - абстинентному синдромі - отруєнні наркотичними речовинами, алкоголем - панічній атаці 	С	2 і більше щодо кожного стану
Курс 12		ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ	
Навчальна мета		<i>Оволодіти веденням пацієнтів всіх вікових груп із інфекційними захворюваннями; розуміти систему протиепідемічного захисту населення та протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції</i>	
Знання		Уміння	
12.1 Знати нормативні документи з питань профілактики інфекційних хвороб, протиепідемічного захисту населення та заходів у вогнищі інфекції, застосування індивідуальних засобів захисту, організації діяльності амбулаторії сімейної медицини в умовах пандемії COVID-19.	12.1 Вміти складати план та проводити організацію протиепідемічних та карантинних заходів у вогнищах інфекції, при епідеміях та надзвичайному стані.	12.2 Вміти проводити діагностику, диференційну діагностику, амбулаторне лікування та визначати маршрут пацієнтів із підозрою на інфекційне захворювання, із лихоманкою, жовтяницею, висипкою, діареею, лімфаденопатією.	
12.2 Знати класифікацію інфекційних та паразитарних хвороб, основні методи їх діагностики; основні клінічні синдроми (діарея, лихоманка, жовтяниця, екзантема, лімфаденопатія, менінгеальний синдром), диференційну діагностику та амбулаторне лікування.	12.3 Вміти проводити діагностику, диференційну діагностику, амбулаторне лікування пацієнтів із гельмінтозами, паразитарними захворюваннями, кором, скарлатиною, краснухою, вітряною віспою,		

<p>12.3 Знати клінічні прояви, діагностику, профілактику та принципи лікування кору, скарлатини, краснухи, вітряної віспи, ентеровірусних інфекцій, поліомієліту, дифтерії.</p> <p>12.4 Знати клінічні прояви, діагностику та принципи лікування, маршрут пацієнтів із бактеріальними/ вірусними менінгітами/ менінгоенцефалітами.</p> <p>12.5 Знати клінічні прояви, діагностику, методи лікування і профілактики вірусних гепатитів (А, В, С, D, Е), лептоспірозу.</p> <p>12.6 Знати клінічні прояви, діагностику, методи лікування і профілактики ВІЛ-інфекції; маршрут ВІЛ-позитивного пацієнта; заходи екстреної профілактики.</p> <p>12.7 Знати симптоматику, діагностику, профілактику та лікування найбільш поширених паразитарних захворювань (малярія, амебіаз, балантидіаз, токсоплазмоз, лямбліоз) та гельмінтозів (нематодози, трематодози, цестодози)</p> <p>12.8 Знати симптоматику, профілактику, діагностику та амбулаторне лікування ГРВІ, грипу, COVID-19, інфекційного мононуклеозу.</p> <p>12.9 Знати симптоматику, профілактику, діагностику та амбулаторне лікування хвороби Лайма.</p> <p>12.10 Знати клініку та заходи невідкладної допомоги пацієнтам із гіпертермією, інфекційно-токсичним шоком, менінгеальним синдромом, діареєю, блювотою.</p> <p>12.11 Знати класифікацію, клініку, протиепідемічні заходи, основи лікування та маршрут пацієнта із особливо небезпечними інфекціями.</p> <p>12.12 Знати клінічну фармакологію антибактеріальних, противірусних, протигрибкових, протигельмінтних, антипаразитарних та інших лікарських засобів, які застосовуються в лікуванні інфекцій людини.</p> <p>12.13 Знати типи, класифікацію, механізм дії та особливості застосування вакцин, зокрема вакцин від SARS Cov-2.</p>	<p>ентеровірусними інфекціями, інфекційним мононуклеозом, герпетичною інфекцією, дифтерією.</p> <p>12.4 Вміти проводити профілактику, діагностику, складати план лікування і проводити контроль його ефективності та визначати маршрут пацієнта із вірусними гепатитами.</p> <p>12.5 Вміти проводити претестове і післятестове консультування пацієнтів, які обстежуються на ВІЛ-інфекцію, складати план ведення і лікування, визначати маршрут пацієнта із ВІЛ-позитивним статусом.</p> <p>12.6 Вміти скласти план та організувати необхідні заходи екстреної профілактики у випадку можливого зараження медичного працівника ВІЛ на робочому місці.</p> <p>12.7 Вміти скласти план та провести спостереження, профілактику, діагностику та амбулаторне лікування хвороби Лайма.</p> <p>12.8 Вміти скласти план спостереження і амбулаторного лікування, організувати амбулаторний моніторинг стану пацієнта із позитивним ПЛР на SARS-Cov2.</p> <p>12.9 Вміти призначати антибактеріальні, противірусні, протигрибкові, протипаразитарні, протигельмінтні лікарські засоби та контролювати їх ефективність і безпеку.</p> <p>12.10 Вміти провести навчання населення із профілактики інфекційних захворювань, протиепідемічних та карантинних заходів, застосування засобів індивідуального захисту, вакцинації.</p> <p>12.11 Вміти проводити консультування з питань профілактики вакцинованих інфекцій (вакцинації) у всіх вікових групах, вагітних та імунодефіцитних пацієнтів.</p>
--	---

Практичні навички/компетентності

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Взяття матеріалу (крові, калу, сечі, жовчі, змивів-відбитків слизової оболонки носоглотки тощо) на бактеріологічні та вірусологічні дослідження	С	5 і більше
2	Забір матеріалу для бактеріологічного дослідження при ангінах різної етіології	С	5 і більше
3	Проведення експрес-тестів на різноманітні інфекційні захворювання	С	10 і більше
4	Заповнення форми первинної облікової документації № 058/о "Екстрене повідомлення про інфекційне захворювання, харчове, гостре професійне отруєння, незвичайну реакцію нащеплення"	С	10 і більше
5	Скласти план профілактичних та карантинних заходів щодо найбільш поширених та особливо небезпечних інфекційних хвороб	С	5 і більше
Курс 13		ФТИЗИАТРІЯ	
Навчальна мета		<i>Оволодіти амбулаторним веденням пацієнтів всіх вікових груп із туберкульозом</i>	
Знання		Уміння	
<p>13.1 Знати нормативно-правову базу і медико-технологічні документи з питань контролю за туберкульозною інфекцією в Україні; міжнародну і національну стратегію боротьби із туберкульозом.</p> <p>13.2 Знати епідеміологічну ситуацію, етіопатогнез, патоморфоз туберкульозу, групи ризику.</p> <p>13.3 Знати особливості перебігу поєднаних інфекцій (ВІЛ і ТВ, гепатит і ТВ); систему діагностики туберкульозу, відбору пацієнтів для обстеження, ведення медичної документації і електронних форм; формулювання діагнозу.</p> <p>13.4 Знати діагностику латентної туберкульозної інфекції, діагностику та диференційну діагностику ТВ легень, органів дихання, інших органів у дорослих і дітей.</p> <p>13.5 Знати правила інфекційного контролю на рівні ПМД, вакцино- і хіміопротекцію ТВ.</p> <p>13.6 Знати правила ведення дитини, яка народилась від хворої на туберкульоз матері.</p> <p>13.7 Знати організаційну і протиінфекційну роботу у вогнищі туберкульозної інфекції, визначення випадку, класифікацію.</p> <p>13.8 Знати амбулаторні моделі лікування хворих на туберкульоз, ведення документації, профілактичні заходи та навчання населення і медичних працівників.</p> <p>13.9 Знати алгоритми ведення пацієнтів, які лікуються</p>		<p>13.1 Вміти проводити обстеження, консультування і визначати маршрут пацієнтів із підозрою на ТВ.</p> <p>13.2 Вміти організувати навчання населення, медичних працівників, протиінфекційні заходи в амбулаторії та у вогнищі туберкульозної інфекції.</p> <p>13.3 Вміти консультувати пацієнтів різних вікових груп та із коморбідними станами і інфекціями, вагітних із приводу діагностики та лікування ТВ та визначати маршрут пацієнтів.</p> <p>13.4 Вміти контролювати ефективність і безпеку протитуберкульозної терапії на рівні ПМД, визначати маршрут пацієнтів.</p>	

	амбулаторно; пацієнтів які перервали лікування; вагітних, ВІЛ-інфікованих, з супутніми захворюваннями; дітей і підлітків.		
	13.10 Знати загальні принципи лікування ТВ, хіміорезистентного ТВ, моніторинг ефективності і небажаних явищ.		
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Взяття мокротиння на аналіз	D	2 і більше
2	Проведення і оцінка проби Манту	C	2 і більше
3	Ведення документації	C	2 і більше
Курс 14		ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЯ	
Навчальна мета		<i>Оволодіти амбулаторним веденням пацієнтів всіх вікових груп із проблемами шкіри, волосся, нігтів, венеричними хворобами</i>	
Знання		Уміння	
14.1 Знати анатомію і фізіологію шкіри та її придатків у людей різного віку та при патології.		14.1 Вміти проводити повний огляд шкіри та її придатків та інтерпретувати результати у пацієнтів всіх вікових груп, визначати площу ураження.	
14.2 Знати диференційну діагностику при шкірній висипці (еритематозна, геморагічна, везикуло-бульозна), свербіжну шкіри, порушеннях пігментації.		14.2 Вміти консультиувати пацієнтів із шкірною висипкою, шкірним зудом, новоутвореннями шкіри і підшкірної клітковини, порушеннями пігментації, проблемами волосся і нігтів, визначати план обстеження та маршрут пацієнта, призначати амбулаторне лікування.	
14.3 Знати діагностику, принципи лікування і маршрут пацієнта із хронічними захворюваннями шкіри (псоріаз, екзема, дерматит, atopічний дерматит).		14.3 Вміти проводити консультивання пацієнтів із підозрою/ венеричним захворюванням, призначати екстрену профілактику, визначати маршрут пацієнта та вести необхідну документацію.	
14.4 Знати диференційну діагностику, амбулаторне лікування, маршрут пацієнта із інфекційними та паразитарними захворюваннями шкіри (піодермія, акне, розацеа, фурункул, карбункул, свищ; попрілість; дерматит).		14.4 Вміти консультиувати	
14.5 Знати диференційну діагностику, амбулаторне лікування і маршрут пацієнта із новоутвореннями шкіри і підшкірної клітковини (молюск, міліа, акрохондроз, папілома, шкірний ріг, мозоль, себорейний кератоз, ліпома, гемангіома та інші).			
14.6 Знати диференційну діагностику, фактори ризику, профілактику, принципи лікування, маршрут пацієнта із передраковими станами (кератоакантома, меланома insitu).			
14.7 Знати диференційну діагностику, фактори ризику, профілактику, принципи лікування злоякісної меланоми.			
14.8 Знати диференційну діагностику, принципи лікування,			

	<p>маршрут пацієнтів із проблемами волосся, нігтів.</p> <p>14.9 Знати нормативні документи з питань профілактики венеричних захворювань, класифікацію, профілактику та амбулаторне лікування, маршрут пацієнта із венеричним захворюванням.</p> <p>14.10 Знати сучасні медикаментозні і немедикаментозні засоби, що застосовують для лікування дерматологічних захворювань, хвороб нігтів і волосся.</p>	<p>пацієнтів із інфекційними захворюваннями шкіри, призначати амбулаторне лікування та контролювати його безпеку і ефективність.</p> <p>14.5 Вміти консультувати пацієнтів із передраковими та онкологічними захворюваннями шкіри, визначати маршрут пацієнта.</p>	
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Оцінка площі ураженої шкіри	C	2 і більше
2	Огляд шкірних покривів	C	10 і більше
3	Діаскопія, пальпація, пошкрябування (граттаж)	C	10 і більше
4	Методика застосування пов'язок, примочок, дерматологічних компресів, паст, збовтуючих сумішів, пластирів, лаків, аерозолів	D	5 і більше
Курс 15	ДОГОСПІТАЛЬНА НЕВІДКЛАДНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА ТА ПОЧАТКОВА СТАБІЛІЗАЦІЯ ПАЦІЄНТА		
Навчальна мета	<i>Оволодіти наданням невідкладної медичної допомоги пацієнтам всіх вікових груп на догоспітальному етапі</i>		
Знання		Уміння	
<p>15.1 Знати визначення і симптоми термінальних станів, раптової смерті, клінічної смерті, шоківих станів і отруень.</p> <p>15.2 Знати алгоритми надання невідкладної медичної допомоги та початкової стабілізації пацієнта при зупинці серця, дихання, раптовій коронарній смерті; гострій серцевій / дихальній недостатності, механічній асфіксії, утопленні, ураженні струмом, сонячному і тепловому ударі, різних видах шоку, комі, порушеннях свідомості, гострих отруєннях, кровотечі.</p> <p>15.3 Знати методики проведення серцевої реанімації, відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів, проведення інтубації трахеї, застосування ларингеальної маски, допоміжної вентиляції легень;</p>	<p>15.1 Вміти надати невідкладну допомогу при основних невідкладних станах, шоківих, коматозних станах, отруєннях, кровотечі пацієнтам різних вікових груп.</p> <p>15.2 Вміти провести медичне сортування поранених, потерпілих.</p> <p>15.3 Вміти організувати надання допомоги на місці пригоди.</p>		

судинних доступів, протишокових заходів. 15.4 Знати клінічну фармакологію та особливості застосування ліків, що застосовуються в невідкладній допомозі, шляхи введення, особливості інфузійної терапії при шоках. 15.5 Знати основи медичного сортування потерпілих, поранених.			
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Методи відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів	С	5 і більше
2	Інтубація трахеї	А	2 і більше
3	Застосування ларингеальної маски	В	5 і більше
4	Застосування S-подібної ларингеальної трубки	С	5 і більше (в т.ч. в умовах тренінгового центру)
4	Дефібриляція	С	5 і більше (в т.ч. в умовах тренінгового центру)
5	Серцево-легенева реанімація дітей і дорослих	С	5 і більше (в т.ч. в умовах тренінгового центру)
6	Конікотомія	В	5 і більше(в т.ч. в умовах тренінгового центру)
7	Трахеотомія	В	2 і більше (в т.ч. в умовах тренінгового центру)
9	Невідкладна допомога при:		
	Колапсі	С	2 і більше
	різних формах шоку	С	2 і більше
	коматозних станах	С	2 і більше

гострих отруєннях	С	2 і більше
ураженнях електричним струмом, блискавкою	С	2 і більше
опіках і відмороженнях	С	2 і більше
укусах змій, комах, тварин	С	2 і більше
утопленні та удушенні	С	2 і більше
кровотечах	С	2 і більше
тромбоемболії легеневої артерії і магістральних артерій кінцівок	С	1 і більше
гострій нирковій недостатності	В	1 і більше
гострій печінковій недостатності	В	1 і більше
судомах	С	1 і більше
травмах	С	1 і більше

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК,

**якими повинен володіти інтерн за спеціальністю
«Загальна практика – сімейна медицина»**

№	Перелік практичних навичок/компетентностей для оволодіння на базі стажування за розділами програми	Рівень оволодіння
1	Організація охорони здоров'я	
1	Оформлення обліково-звітної документації	С
2	Складання річного звіту діяльності та його аналіз	С
3	Ведення електронних форм і документів	С
4	Розрахунок основних показників стану здоров'я населення (смертність, захворюваність) та індикаторів якості медичної допомоги	С
5	Складання плану власного професійного розвитку і професійного портфоліо	С
2	Здоров'я дорослих	
1	Скласти план та провести навчання і консультування пацієнтів із найбільш поширеними хронічними неінфекційними захворюваннями та факторами ризику їх розвитку (навчання керованому самоведенню бронхіальної астми, школа діабету, навчання пацієнтів із ХСН, факторами ризику серцево-судинних захворювань); з питань профілактики вакцин-керованих інфекцій; пре-тестове та післятестове консультування для визначення ВІЛ-інфікованості); консультування осіб з інтелектуальними порушеннями	С
2	Кодування за класифікацією ІСРС та ведення електронних форм	С
3	Провести мотиваційне консультування для підтримки здорового способу життя, відмови від куріння, здорового харчування, фізичної активності	С
4	Інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних методів досліджень у дорослих: <ul style="list-style-type: none"> - загального аналізу крові; - біохімічних показників крові; - системи зсідання крові; - тестів для виявлення цукрового діабету; - тестів на виявлення SARS-Cov-2; - загального аналізу сечі, аналізів сечі за Нечипоренком, Зимницьким; - мокротиння; - калу, копрограми; - шлункової секреції; - дуоденального вмісту; - біологічних рідин перикарду, плеври, черевної порожнини; - цитологічного; - виділень жіночих та чоловічих статевих органів; - гормонів; - серологічного; - імунологічного; - алергологічних проб; 	С

	- рентгенологічного; - ендоскопії; - ультразвукового; - функції зовнішнього дихання; - газів крові і кислотно-лужної рівноваги	
5	Вимірювання артеріального тиску на верхніх і нижніх кінцівках	D
6	Запис і розшифровка ЕКГ у дорослих	D
7	Методика проведення і оцінка результатів тесту із 6-ти хвилинною ходьбою	C
8	Застосування інгаляторів і небулайзерів	D
9	Пульсоксиметрія	D
10	Пікфлоуметрія	D
11	Проведення та інтерпретація результатів швидких тестів, зокрема на SARS-Cov2, рівень тропоніну; визначення глікемії глюкометром; кетонів та глюкози сечі та інших	D
12	Невідкладна допомога при:	
	гострому коронарному синдромі	C
	бронхообструктивному синдромі	C
	гострих порушеннях серцевого ритму	C
	гіпертонічних кризах	C
	алергічних реакціях	C
	Гіпертермії	C
	гіпо-/ гіперглікемії	C
	тиреотоксичному кризі	C
	спонтанному пневмотораксі	C
	набряку легень	C
	тромбоемболії легеневої артерії і магістральних артерій кінцівок	B
	гострому ураженні нирок	B
	гострій печінковій недостатності	B
	гострій наднирковій недостатності	C
	нирковій, жовчній коліці	C
13	Методи відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів	D
14	Інтубація трахеї	A
15	Застосування ларингеальної маски	C
16	Застосування S-подібної ларингеальної трубки	C
17	Дефібриляція	C
18	Серцево-легенева реанімація дорослих	C
19	Конікотомія	A
20	Трахеотомія	A
3	Здоров'я дітей	
1	Інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних методів досліджень у дітей: - загального аналізу крові; - біохімічних показників крові; - системи зсідання крові; - тестів для виявлення цукрового діабету; - тестів на виявлення SARS-Cov-2; - загального аналізу сечі, аналізів сечі за Нечипоренком, Зимницьким;	C

	<ul style="list-style-type: none"> - мокротиння; - калу, копрограми; - шлункової секреції; - дуоденального вмісту; - біологічних рідин перикарду, плеври, черевної порожнини; - цитологічного; - виділень жіночих та чоловічих статевих органів; - гормонів; - серологічного; - імунологічного; - алергологічних проб; - рентгенологічного; - ендоскопії; - ультразвукового; - функції зовнішнього дихання; - газів крові і кислотно-лужної рівноваги 	
2	Вимірювання артеріального тиску на верхніх і нижніх кінцівках використовуючи набір манжет для дітей	D
3	Запис і розшифровка ЕКГ у дітей	C
4	Застосування інгаляторів і небулайзерів	D
5	Пульсоксиметрія	D
6	Пікфлоуметрія	D
7	Проведення та інтерпретація результатів швидких тестів, зокрема на SARS-Cov2; визначення глікемії глюкометром; кетонів та глюкози сечі та інших	D
8	Призначити раціональне харчування з урахуванням виду вигодовування (природне, штучне, змішане) для дітей 1-го року життя	D
9	Догляд за пупковим залишком, станом шкіри новонародженого	D
10	Техніка раннього прикладання до грудей новонародженого	D
11	Оцінка ефективності смоктання новонародженого	D
12	Проведення контакту «шкіра до шкіри»	D
13	Оцінка фізичного і психо-емоційного розвитку немовляти	C
14	Оцінка фізичного і психічного розвитку дитини від 1 року до 3-х років	C
15	Визначення симптомів Ортолані, Барлоу на предмет виявлення дисплазії кульшових суглобів	C
16	Календар щеплень в Україні. Складання індивідуального плану щеплень для дитини, яка вакцинується із порушенням календаря вакцинації	D
17	Проведення та оцінка реакції Манту	C
18	Методи відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів	D
19	Інтубація трахеї	B

20	Застосування ларингеальної маски	С
21	Застосування S-подібної ларингеальної трубки	С
22	Дефібриляція	С
23	Серцево-легенева реанімація новонароджених, дітей	С
24	Конікотомія	В
25	Трахеотомія	В
4	Здоров'я жінки	
1	Інтерпретація результатів основних лабораторних та інструментальних методів обстеження у вагітних	С
2	Інтерпретація результатів виділень жіночих статевих органів	С
3	Скласти план ведення фізіологічної вагітності	С
4	Проведення еспрес-тесту на вагітність	Д
5	Вимірювання висоти стояння дна матки, обводу живота	С
6	Визначення терміну вагітності і терміну пологів за датами останньої менструації та першого руху плода	Д
7	Оцінка стану плода (аускультация серцебиття, ведення гравідограми)	С
8	Гінекологічне обстеження. Бімануальне обстеження	С
9	Гінекологічне обстеження за допомогою дзеркал	С
10	Забір матеріалу із піхви для бактеріологічного дослідження	С
11	Забір матеріалу із шийки матки для цитологічного дослідження	С
12	Огляд і пальпаторне обстеження молочної залози	Д
13	Проведення консультування з питань планування сім'ї	С
14	Призначення різних методів контрацепції	С
15	Проведення консультування з профілактики інфекцій, які передаються статевим шляхом	С
5	Чоловіче здоров'я	
1	Інтерпретація результатів виділень чоловічих статевих органів	С
2	Пальцеве обстеження простати	С
3	Катетризація сечового міхура еластичним катетером у дорослих і дітей	С
6	Ведення пацієнтів із хірургічними проблемами	
1	Первинна хірургічна обробка ран	С
2	Обробка опікової поверхні	С
3	Накладання і зняття швів	С
4	Вскриття поверхневих нарізів шкіри і підшкірних тканин	С
5	Зупинка зовнішньої кровотечі (накладання джгута, тугої пов'язки, притиснення артерій)	С
6	Проведення місцевої анестезії (інфільтраційна, провідникова та новокаїнові блокади)	С
7	Промивання шлунку	С
8	Пальцеве обстеження прямої кишки	С
7	Травми і порушення розвитку	
1	Транспортна іммобілізація	С
2	Накладання шийного комірця	С
8	Офтальмологія	
1	Зовнішній огляд повік та кон'юнктиви	С

2	Визначення гостроти зору за допомогою оптичних таблиць	С
3	Визначення поля зору за допомогою набору лінз	С
4	Визначення кольоросприйняття	С
5	Вимірювання та оцінка внутрішньоочного тиску пальпаторним методом та методом тонометрії, в т. ч., транспальпепральним	С
6	Дослідження очного дна методом прямої офтальмоскопії	С
7	Лікувальні маніпуляції:	
	- промивання кон'юнктивальної порожнини та рогівки	С
	- закрапування крапель та закладання мазі в кон'юнктивальний мішок	С
	- видалення поверхневих сторонніх тіл з кон'юнктиви	С
9	Оториноларингологія	
1	Огляд зовнішнього вуха і барабанної перетинки з рефлектором і отоскопом	С
2	Оцінка гостроти слуху: розмовна мова і шепітна мова	С
3	Видалення неускладненого стороннього тіла з вуха, горла, носа	С
4	Передня риноскопія	С
5	Фарингоскопія рефлектором	С
6	Визначення дихальної та нюхової функції носа	С
7	Передня тампонада носа	С
8	Пальцеве обстеження носоглотки	С
9	Пряма ларингоскопія	С
10	Промивання лакун піднебінних мигдаликів	С
11	Взяття мазка з носу та горла на бактеріологічне та вірусологічне дослідження	С
10	Неврологія	
1	Дослідження рефлекторно-рухової сфери	С
2	Дослідження функції черепних нервів	С
3	Дослідження мови, праксису, гнозису.	С
4	Дослідження чутливості	С
5	Дослідження координації рухів	С
6	Дослідження менінгеальних симптомів	С
7	Невідкладна допомога при: - менінгіті - втраті/ порушенні свідомості - гострому порушенні мозкового кровообігу - гіпертермії - судомах - травмі	С
11	Психологічне та психічне здоров'я	
1	Консультації пацієнтів із психологічними і психічними, поведінковими розладами	В
2	Застосування опитувальників для діагностики тривожних та депресивних станів	С
3	Ведення обліково-звітної документації та електронних форм	С
4	Невідкладна допомога при: - гострому психозі - делірії - абстинентному синдромі - отруєнні наркотичними речовинами, алкоголем - панічній атаці	С
12	Інфекційні хвороби	

1	Взяття матеріалу (крові, калу, сечі, жовчі, змивів-відбитків слизової оболонки носоглотки тощо) на бактеріологічні та вірусологічні дослідження	С
2	Забір матеріалу для бактеріологічного дослідження при ангінах різної етіології	С
3	Проведення експрес-тестів на різноманітні інфекційні захворювання	С
4	Заповнення форми первинної облікової документації N 058/о "Екстрене повідомлення про інфекційне захворювання, харчове, гостре професійне отруєння, незвичайну реакцію нащеплення"	С
5	Скласти план профілактичних та карантинних заходів щодо найбільш поширених та особливо небезпечних інфекційних хвороб	С
13	Фтизіатрія	
1	Взяття мокротиння на аналіз	Д
2	Проведення і оцінка проби Манту	С
3	Ведення документації	С
14	Дерматовенерологія	
1	Оцінка площі ураженої шкіри	С
2	Огляд шкірних покривів	С
3	Діаскопія, пальпація, пошкрябування (граттаж)	С
4	Методика застосування пов'язок, примочок, дерматологічних компресів, паст, збовтуючих сумішів, пластирів, лаків, аерозолів	Д
15	Догоспітальна невідкладна допомога і початкова стабілізація пацієнта	
1	Методи відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів	С
2	Інтубація трахеї	В
3	Застосування ларингеальної маски	В
4	Застосування S-подібної ларингеальної трубки	С
5	Дефібриляція	С
6	Серцево-легенва реанімація дітей і дорослих	С
7	Конікотомія	В
8	Трахеотомія	В
9	Невідкладна допомога при:	
	Колапсі	С
	різних формах шоку	С
	коматозних станах	С
	гострих отруєннях	С
	ураженнях електричним струмом, блискавкою	С
	опіках і відмороженнях	С
	укусах змій, комах, тварин	С
	утопленні та удушенні	С
	кровотечах	С
	тромбоемболії легеневої артерії і магістральних артерій кінцівок	С
	гострій нирковій недостатності	В
	гострій печінковій недостатності	В
	судомах	С
	травмах	С

ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛІКАРЯ — СПЕЦІАЛІСТА ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

«Загальна практика-сімейна медицина»

Завдання та обов'язки. Керується чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, організацію медико-санітарної допомоги, орієнтується на міжнародні вимоги щодо основних компетенцій лікаря загальної практики - сімейного лікаря. Надає населенню первинну медичну допомогу; координує надання допомоги з іншими фахівцями первинної, вторинної і третинної медичної допомоги; організовує доступ до послуг у сфері охорони здоров'я, обирає ефективні та раціональні медичні маршрути пацієнта. Організовує медичну допомогу пацієнту з урахуванням усіх обставин, що впливають на стан здоров'я та/або перебіг захворювання, у тому числі, контексту сім'ї та громади; формує ефективні стосунки з пацієнтом на основі партнерства та поваги до особистості; забезпечує безперервність медичної допомоги з урахуванням потреб пацієнта; сприяє розширенню власних можливостей пацієнта.

Оцінює епідеміологічні характеристики захворюваності населення та приймає відповідні рішення. Аналізує та враховує інформацію щодо обстеження пацієнта; розробляє план медичного обслуговування та узгоджує його з пацієнтом. Надає допомогу на ранніх недиференційованих стадіях захворювань, використовує фактор часу як інструмент дослідження пацієнта. Організовує та надає невідкладну медичну допомогу на догоспітальному етапі. Надає медичну допомогу пацієнту з декількома захворюваннями, у тому числі, при поєднанні гострих і хронічних захворювань, визначає тактику лікування кожного з цих захворювань; узгоджує рекомендації лікарів-спеціалістів різних профілів та добирає індивідуальний комплекс лікувально-профілактичних заходів; враховує взаємодії лікарських засобів та пріоритетність проблем зі здоров'ям; забезпечує дотримання принципів раціональної фармакотерапії. Визначає тимчасову непрацездатність та забезпечує своєчасне направлення пацієнта на експертизу тимчасової та стійкої непрацездатності.

Веде роботу щодо поширення медичних знань серед населення, зокрема, щодо запобігання захворюванням та їх ускладненням. Організовує проведення профілактичних щеплень. Пропагує здоровий спосіб життя. Координує процеси профілактики, лікування, догляду, паліативної та реабілітаційної допомоги. Приймає участь в організації медико-соціальної і психологічної допомоги самотнім,

людям похилого віку, інвалідам та пацієнтам з хронічними захворюваннями.

Використовує біо-психо-соціальну модель діяльності з урахуванням культурних та екзистенціальних характеристик пацієнта. Захищає у разі необхідності інтереси пацієнта у сфері охорони здоров'я. Дотримується принципів медичної деонтології та етики.

Постійно удосконалює свій професійний рівень.

Повинен знати: чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність закладів охорони здоров'я первинного рівня; основи соціальної гігієни, організації охорони здоров'я, медичної психології та економіки відповідно до завдань управління охороною здоров'я населення своєї громади; основи загальнотеоретичних дисциплін в обсязі, необхідному для вирішення професійних завдань; анатоמו-фізіологічні та психологічні особливості дорослих, дітей та осіб старшого віку; особливості розвитку дітей та підлітків; сучасну класифікацію хвороб; фактори ризику виникнення та перебіг найбільш поширених захворювань залежно від статі та віку; сучасні методи профілактики, діагностики та лікування цих захворювань у дорослих та дітей; основи медичної генетики; питання асептики та антисептики; методи протиепідемічного захисту населення; методи організації та надання невідкладної медичної допомоги; клініку, діагностику та принципи лікування невідкладних станів; медикаментозні методи лікування та профілактики, засновані на принципах доказової медицини; немедикаментозні методи лікування та профілактики; принцип медичної деонтології та етики; методи та організацію експертизи тимчасової та стійкої неприцездатності; основи медичної, професійної, соціальної та психологічної реабілітації; основи медичної інформатики; форми і методи санітарно-освітньої роботи; правила оформлення медичної документації; сучасні джерела медичної інформації, методи її аналізу та узагальнення.

Форма атестації (порядок оцінювання)

Поточне оцінювання здійснюється керівниками груп лікарів-інтернів у НУОЗ України імені П. Л. Шупика шляхом контролю за рівнем оволодіння компетентностями, зазначеними у відомості обліку відвідувань та успішності, яка є додатком до програми підготовки в інтернатурі.

У разі, якщо за результатами поточного оцінювання встановлено, що базою стажування не надано необхідного обсягу роботи відповідно до програми підготовки в інтернатурі, вирішується питання із зміни бази стажування.

Проміжне оцінювання здійснюється:

– профільною кафедрою НУОЗ України імені П. Л. Шупика за результатами проходження освітньої частини програми підготовки в інтернатурі;

– куратором лікарів-інтернів на базах стажування з метою перевірки ступеня оволодіння відповідними компетентностями по завершенню вивчення кожного курсу практичної частини програми підготовки в інтернатурі.

Результати проміжного оцінювання ступеня оволодіння відповідними компетентностями фіксуються у відомості обліку відвідувань та успішності та враховуються під час підсумкового оцінювання за шкалою відповідно до вимог програми підготовки в інтернатурі за конкретною спеціальністю.

По закінченню строку підготовки в інтернатурі лікарі-інтерни проходять підсумковий контроль у формі атестації для визначення знань і практичних навичок з присвоєнням звання «Лікар-спеціаліст» за спеціальністю «Внутрішні хвороби».

До атестації для визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання «Лікар-спеціаліст», допускаються лікарі-інтерни, які повністю виконали програму підготовки в інтернатурі.

Виконання програми інтернатури засвідчується заліковими відомостями (відомостями обліку відвідувань та успішності лікаря-інтерна), які подаються кафедрами НУОЗ України імені П. Л. Шупика, що здійснює підготовку лікарів-інтернів, до відділу інтернатури не пізніше, як за тиждень до початку атестації.

Допуск лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів до проведення атестації для визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання «Лікар-спеціаліст» оформлюється наказом ректора НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Підсумкове оцінювання (атестація) лікарів-інтернів включає:

1) ліцензійний інтегрований іспит «Крок 3. Загальна лікарська підготовка»;

2) іспит з оволодіння практичними навичками;

3) співбесіда зі спеціальності.

У разі нескладання лікарем-інтерном іспиту «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» він має право один раз повторно його скласти. Повторне складання іспиту допускається у будь-який наступний термін його проведення.

Іспит з оволодіння практичними навичками та співбесіда зі спеціальності:

1) оволодіння практичними навичками перевіряється шляхом виконання лікарем-інтерном трьох пакетів практичних завдань та ситуаційних задач відповідно до Програми навчання в інтернатурі;

2) зміст іспиту базується на визначеному програмою підготовки лікаря-інтерна переліку практичних навичок та умінь, якими повинен оволодіти лікар-спеціаліст відповідної спеціальності, та їх необхідної кількості (повторюваності для оволодіння);

3) оцінка іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями іспиту здійснюється за системою оцінювання, визначеною у Програмі навчання в інтернатурі;

4) для проведення іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями залучають реальних, стандартизованих або віртуальних пацієнтів, манекени, фантоми, прилади, обладнання, набори даних, ситуаційні завдання, з урахуванням особливостей кожної конкретної спеціальності;

5) результати іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями оформлюється протоколом засідання атестаційної комісії та доводиться до відома лікарів-інтернів одразу після закінчення засідання комісії.

Атестацію на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання «Лікар-спеціаліст» з конкретної спеціальності проводять атестаційні комісії, склад яких затверджує наказом ректор НУОЗ України імені П. Л. Шупика. До складу такої комісії входять: завідувачі профільних кафедр, що здійснюють підготовку лікарів-інтернів, професори та доценти профільних кафедр (керівники – відповідальні за підготовку лікарів-інтернів на кафедрах), спеціалісти органів (закладів) охорони здоров'я (куратори лікарів-інтернів на базах стажування).

Головами атестаційних комісій наказом Міністерства охорони здоров'я України призначаються досвідчені фахівці, зазвичай завідувачі профільних кафедр, що здійснюють підготовку лікарів-інтернів.

За позитивних результатів атестації НУОЗ України імені П. Л. Шупика оформлюється та видається сертифікат лікаря-спеціаліста з відповідною спеціальністю.

При негативному результаті іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями лікар-інтерн вважається таким, що не засвоїв вміння і не оволодів практичними навичками, передбаченими програмою підготовки в інтернатурі, та відповідно вважається неатестованим.

Можливість повторного складання іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями не передбачено.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:

підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки лікарів-інтернів, їх професійної готовності до самостійної професійної діяльності за фахом з присвоєнням звання «Лікар-спеціаліст» за спеціальністю 222 Медицина, професійна кваліфікація лікар - спеціаліст за спеціальністю «Загальна практика-

7. Актуальні питання медицини невідкладних станів у практиці сімейного лікаря: навчальний посібник /Ю.В. Вороненко, О.Г. Шекера, І.С. Зозуля та ін.; Київ: Заславський О.Ю., 2016. – 124 с.
8. Актуальні питання нервових хвороб у практиці сімейного лікаря: навчальний посібник / Ю.В. Вороненко, О.Г. Шекера, Н.К. Свиридова та ін.; Київ: Заславський О.Ю., 2015.- 240 с.
9. Актуальні питання нефрології у практиці сімейного лікаря: навчальний посібник/ Ю.В. Вороненко, О.Г. Шекера, Д.Д. Іванов та ін.; Київ: Заславський О.Ю., 2015.- 328с.
10. Актуальні питання офтальмології у практиці сімейного лікаря: навчальний посібник / Ю.В. Вороненко, О.Г. Шекера , С.О.Риков та ін.; Київ: Заславський О.Ю., 2018.- 528 с.
11. Актуальні питання паліативної та хоспісної допомоги у практиці сімейного лікаря: навчальний посібник / Ю.В. Вороненко, О.Г. Шекера, Ю.І. Губський та ін.; Київ: Заславський О.Ю., 2017. – 206 с.
12. Актуальні питання педіатрії у практиці сімейного лікаря: Навчальний посібник для лікарів-інтернів і лікарів – слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти/ Вороненко Ю.В., Шекера О.Г., Бережний В.В. та інш.; За ред Вороненка Ю.В., Шекери О.Г., Бережного В.В. – К.: Видавець Заславський О.Ю., 2015. – 342 с.
13. Актуальні питання педіатрії у практиці сімейного лікаря: навчальний посібник / Ю.В. Вороненко, О.Г. Шекера, В.В. Бережний та ін.; Київ: Заславський О.Ю., 2015.- 342 с.
14. Актуальні питання психіатрії у практиці сімейного лікаря: навчальний посібник / Ю.В. Вороненко, О.Г. Шекера, В.Д. Мішиєв та ін.; Київ: Заславський О.Ю., 2018.- 144 с.
15. Актуальні питання радіаційної медицини у практиці сімейного лікаря: навчальний посібник / Ю.В. Вороненко, О.Г. Шекера, Д.С. Мечев та ін.; Київ: Заславський О.Ю., 2017 – 208 с.
16. Актуальні питання серцево-судинних хвороб у практиці сімейного лікаря: навчальний посібник /Ю.В. Вороненко, О.Г. Шекера, М.М. Долженко та ін.; Київ: Заславський О.Ю., 2017.- 414 с.
17. Актуальні питання фтизіатрії у практиці сімейного лікаря: навчальний посібник/ Ю.В. Вороненко, О.Г. Шекера, Ю.І. Фещенко та ін.; Київ: Заславський О.Ю., 2015.- 166с.
18. Акушерство і гінекологія: у 2 книгах. — Книга 1. Акушерство: підручник (ВНЗ III—IV р. а.) / В.І. Грищенко, М.О. Щербина, Б.М. Венцківський та ін.; за ред. В.І. Грищенка, М.О. Щербини. — 3-є вид., випр., 2017.- 424 с.
19. Акушерство і гінекологія: у 2 книгах. — Книга 2. Гінекологія: підручник (ВНЗ III—IV р. а.) / В.І. Грищенко, М.О. Щербина, Б.М. Венцківський та ін.; за ред. В.І. Грищенка, М.О. Щербини. — 3-є вид., випр., 2017.- 416 с.
20. Алгоритмы в акушерстве и гинекологии: справочник врача "Акушер. Гинеколог"/ В. А. Бенюк, Е. А. Дындарь, И. Б. Венцковская [и др.]; под ред. В. А. Бенюка. – 2-е изд., доп. – К.: Доктор-Медиа, 2011. – 473 с.

21. Детская неврология. // Бадалян Л.О. - М.: МЕД Пресс информ, - 2001. - 608с.
22. Болезни уха, горла, носа в детском возрасте : национальное руководство : краткое издание / под ред. : М. Р. Богомильского, В. Р. Чистяковой ; Российская ассоциация ЛОР-педиатров, Ассоциация медицинских обществ по качеству. – Москва : ГЭОТАР -Медиа, 2015. – 543 с. : ил., табл.
23. Наследственные болезни нервной системы. // Вельтищев Ю.Е., Тёмин П.А. (ред.). - М.: Медицина. - 1998. - 498 с
24. Гематология для практического врача / Бокарев И.Н. / – Медицинское информационное агенство, 2016, 344 с.
25. Гематология: учебник / Стуклов Н.И., Козинец Г.И., Тюрина Н.Г., 2018, Практическая медицина, 336 с.
26. Герпетична та герпесвірусна інфекція. Навчальний посібник для лікарів. // Дуда О.К., Краснов М.І., Козько В.М. – Київ: НМАПО, 2015. – 96 с.
27. Гострі і невідкладні стани в неврології / О. Петров, Т. Юдіна, О. Погорелов та ін. – Медкнига.- 2017 р. – 146 с.
28. Диагностика и лечение заболеваний нервной системы у детей: Под ред. В. П. Зыкова - ТРИАДА-Х – 2018, - 432 с.
29. Екстремальна медицина: навч.-метод. посіб. / [І. Г. Бірюк, І. В. Геруш, І. Л. Куковська та ін.] ; М-во охорони здоров'я України, ВДНЗ України "Буковин. держ. мед. ун-т". - Чернівці : Місто, 2019. - 151 с.
30. Еталони практичних навиків для лікарів загальної практики-сімейної медицини (навчально-методичний посібник)/під ред. академіка НАМН України проф //Вороненка ЮВ, проф. Лисенка ГІ-К.-2013.-624 с.
31. Еталони практичних навиків для лікарів загальної практики-сімейної медицини (навчально-методичний посібник) присвячений пам'яті професора Лисенка Г.І. // під ред. проф. Хіміон Л.В., проф. Матюхи Л.Ф. - К.-2020 – 296 с.
32. Захворювання периферичної нервової системи : підручник для практикуючих лікарів, для студентів медичних вузів: у 3 т. / І. Л. Довгий; за ред. Н.К. Свиридової. - Київ : Білоцерк. книжк. ф-ка, 2016 - (I том – 720 с., II том – 524 с., III том – 464 с.).
33. Інфекційні хвороби: підручник / В.М. Козько, В. О. Соломенник, К. В. Юрко та ін. ; за ред. В. М. Козька – К. : ВСВ «Медицина», 2019, – 312 с.
34. Інфекційні хвороби: підручник / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 3-є видання (перероблене і доповнене), 2020, - 688 с.: іл.
35. Кардіологія дитячого віку: [Навчальний посібник] / Під редакцією Марушко Т. В., Марушко Ю. В. Київ – Хмельницький: Приватна друкарня ФО-П Сторожук О.В.. – 2018. – 528с.: іл.
36. Клинические синдромы при заболеваниях крови: учебно-методическое пособие / И. М. Змачинская, Т. Т. Копать. – Минск : БГМУ, 2017. – 18 с.
37. Клінічне обстеження дитини: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О. В. Катілов [та ін.]. - 2-ге вид. - Вінниця: Нова кн., 2019. - 518 с. : табл., іл.

38. Кокрановское руководство: Беременность и роды. Дж.Ю.Хофмаер и соавт. Под общей редакцией Сухих Г.Т. Москва. »Логосфера» 2010.-390 с.
39. Комбінований скринінг на хромосомну патологію плода у першому та другому триместрах вагітності: метод. рекомендації / [Бадюк В.М., Білько Н.М., Мельник Ю.М., Гузенко Г.М.]; ГУОЗ м.Києва; НУ „Києво - Могилянська академія“ – К: РВВ УВМА, 2009. - 30 с.
40. Лечение вертеброгенной патологии и радикулопатии: особенности техники проведения блокад (клиническая лекция). // Свиридова Н.К., Середа В.Г. Довгий І.Л. - EAST EUROPEAN JOURNAL OF NEUROLOGY Східно-Європейський неврологічний журнал. – 2017.-№ 4(16). – С. 4-24.
41. Лучевая диагностика в педиатрии: национальное руководство : национальный проект "Здоровье" / гл. ред. А. Ю. Васильев ; Ассоциация медицинских обществ по качеству. – М. : ГЭОТАР -Медиа, 2010. – 361с. : табл., ил.
42. Гельминтозы у детей / В. Г. Майданник, Н. В. Хайтович, Г. Г. Юхименко. – К. : Дорадо-Друк, 2012. – 604 с. : табл., ил.
43. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога : національний підручник для лікарів-слухачів післядипломної освіти, лікарів-інтернів і студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / І. С. Зозуля [та ін.]; за ред. І.С. Зозулі. - 3-є вид., переробл. і допов. - Київ : Медицина, 2017. - 958 с.
44. Наказ N 641/84 від 31.12.2003 МОЗ України «Про удосконалення медико-генетичної допомоги в Україні».
45. Наказ №404 від 20.06.2006 «Про внесення змін до наказу МОЗ від 22.05.06 № 308 «Про затвердження таблицю оснащення фельдшерсько-акушерських пунктів, лікарських амбулаторій (у т.ч. амбулаторій загальної практики-сімейної медицини) та підрозділів первинної медико - санітарної допомоги лікувально-профілактичних закладів».
46. Наказ МОЗ №1422 від 29.12.2016 «Зміни до методики розробки та впровадження медичних стандартів (уніфікованих клінічних протоколів) медичної допомоги на засадах доказової медицини».
47. Наказ МОЗ України № 110 від 14.02.2012 «Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування».
48. Наказ МОЗ України № 1150 від 27.12.2013 «Про затвердження Примірного таблиця матеріально-технічного оснащення Центру первинної медичної (медико-санітарної) допомоги та його підрозділів».
49. Наказ МОЗ України № 127 від 02.03.2011 «Про затвердження примірних таблиць оснащення медичною технікою та виробами медичного призначення центральної районної (районної) та центральної міської (міської) лікарень».
50. Наказ МОЗ України № 183 від 31.03.2015 «Про затвердження сьомого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності».

51. Наказ МОЗ України № 33 від 23.02.2000 «При штатні нормативи та типові штати закладів охорони здоров'я».
52. Наказ МОЗ України № 737 від 12.10.2009 «Про внесення змін до наказу МОЗ від 09.07.04 № 354» (Протокол лікування менінгококемії у дітей).
53. Наказ МОЗ України № 751 від 28.09.2012 «Про створення та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги в системі Міністерства охорони здоров'я України».
54. Наказ МОЗ України №148 від 26.01.2018 «Про затвердження Примірного таблиця матеріально-технічного оснащення закладів охорони здоров'я та фізичних осіб – підприємців, які надають первинну медичну допомогу».
55. Наказ МОЗ України №149 від 20.03.2008 «Клінічний протокол медичного догляду за здоровою дитиною віком до 3 років».
56. Наказ МОЗ України №236 від 02.04.2014 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при дисплазії та раку шийки матки».
57. Наказ МОЗ України №417 від 15.07.2011 (зі змінами – накази МОЗ України №7 від 09.01.2014, №59 від 21.01.2014, №236 від 02.04.2014) «Про організацію амбулаторної акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні».
58. Наказ МОЗ України №480 від 20.12.2002 «Про перелік видів добровільного медичного обстеження осіб, які подали заяву про реєстрацію шлюбу».
59. Наказ МОЗ України №59 від 21.01.2014 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги з питань планування сім'ї».
60. Наказ МОЗ України №7 від 09.01.2014 «Про внесення змін до наказу МОЗ України №417 від 15 липня 2011 року «Про організацію амбулаторної акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні».
61. Наказ МОЗ України №951 від 04.11.2010 «Про затвердження Примірних таблиць оснащення обладнанням, медичною технікою та виробами медичного призначення (акушерсько-гінекологічна допомога)».
62. Наказ МОЗ України від 12.05.2016 № 438 Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги «Інтегроване ведення хвороб дитячого віку».
63. Наказ МОЗ України від 05.06.2019 № 1269 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги».
64. Наказ МОЗ України від 05.06.2019 № 1292 "Про затвердження нового клінічного протоколу із застосування антиретровірусних препаратів для лікування та профілактики ВІЛ-інфекції".
65. Наказ МОЗ України від 08.10.2013 № 868 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при бронхіальній астмі»: Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Бронхіальна астма у дітей» Адаптована клінічна настанова заснована на доказах "Бронхіальна астма".

66. Наказ МОЗ України від 11.10. 2019 №2070. «Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні та Переліку медичних протипоказань до проведення профілактичних щеплень».
67. Наказ МОЗ України від 16.05.2016 № 449 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 02.07.2016 № 655) «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини».
68. Наказ МОЗ України від 28.03.2014 № 225 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги з початкової, реанімаційної і післяреанімаційної допомоги новонародженим в Україні".
69. Наказ МОЗ України і НАМН України №1030/102 від 29.11.2013 «Про удосконалення системи планування сім'ї та охорони репродуктивного здоров'я в Україні».
70. Настанова DUODECIM № 00513 «Гіпертиреоз».
71. Настанова DUODECIM № 00514 «Гіпотиреоз».
72. Невідкладна ендокринологія: клінічні настанови та тестові завдання: навч. посіб. / Н. В. Пашковська, А. М. Урбанович, В. А. Маслянюк [та ін.] ; М-во охорони здоров'я України, ВДНЗ України "Буковин. держ. мед. ун-т", Каф. клініч. імунол., алергол. та ендокрин. - Чернівці : Місто, 2019. - 154 с. - Бібліогр.: с. 154.
73. Невідкладна медична допомога у загальній лікарській практиці. Київ – 2015, (За ред.. Зозулі І.С., Матюхи Л.Ф.) – 490 с.
74. Невідкладна медична допомога у загальній лікарській практиці: навч. посіб. для лікарів-інтернів, лікарів-слухачів закладів (ф-тів) післядипл. освіти та сімейних лікарів / [І. С. Зозуля, та ін.] ; за ред.: І. С. Зозулі, Л. Ф. Матюхи, С. В. Білецького, [та ін.] ; М-во охорони здоров'я України, Нац. мед. акад. післядипл. освіти ім. П. Л. Шупика, Буковин. держ. мед. ун-т. - Київ : Наша родина плюс, 2015. - 490 с. : рис., табл.
75. Неврологический статус и его интерпретация: учеб. руководство для врачей / Скоромец А.А., Скоромец А.П., Скоромец Т.А. / под редакцией проф. М.М.Дьяконова // М.:МЕД-пресс-информ, 2014. – 256 с.
76. Нейросонология и нейровизуализация при инсульте / Хосе М. Вальдуэза, Стефан Й. Шрайбер [и др.] ; под общ. ред. В.Г. Лелюка, Л.В. Губского : пер. с англ. Вальдуэза Хосе М., Шрайбер Стефан Й., Рель Йенс-Эрик, Клингебиль Рандольф - М. : МЕДпресс-информ. - 2012. – 605 с.
77. Неонатология // Національний підручник за ред. проф. Шунько Є.Є., - К.- 2014. - т. I. – 960 с.
78. Неонатология // Національний підручник за ред. проф. Шунько Є.Є., - К. - 2015. - т. II. – 765 с.
79. Нефрология детского века : навчальний посібник / Т. В. Стоєва [та ін.] ; за ред. Т. В. Стоєва. - Одеса : Політехперіодика, 2018. - 181 с. : табл., іл, фот. цв.

80. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 р. № 2801-ХІІ (зі змінами і доповненнями).
81. Оториноларингологія: підручник (ВНЗІV р. а.) / Д.І. Заболотний, Ю.В. Мітін, С.Б. Безшапочний, Ю.В. Дєєва. — 3-євид., випр., 2017.-472 с.
82. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях.: учебное пособие. - Тернопіль : ТДМУ: Укрмедкнига, 2019. - 307 с.
83. Планування сім'ї. Навчально-методичний посібник / Н.Г. Гойда, О.В. Грищенко, В.П. Квашенко //Київ, 2016. – 444 с.
84. Поражение периферических нервов и корешковые синдромы / Мументалер Марко, Штер М., Мюллер-Фаль Г. / пер.с немецкого под общей редакцией Баринаова А.Н.. // М.: МЕДпресс-информ, 2014. - 616 с.
85. Ревматологія дитячого віку:/ [Навчальний посібник]/ Під редакцією Марушко Т. В., Марушко Ю. В. Друк ФО-П Сторожук О.В.. – 2019 – 256 с.: іл.
86. Руководство по неврологии / Попп Джон А., Дэшайе Эрик М. Пер. англ. В.Ю. Халатова; Под ред. акад. Яхно Н.Н. – М.: ГЭОТАР - Медиа, - 2012. – 688 с.
87. Руководство по практическим навыкам в гинекологии, акушерстве и неонатологии. – Сенчук А.Я., Вдовиченко Ю.П., Венцовский Б.М., Шунько Е.Е. - Киев.: Гидромакс, 2006 – 368 с.
88. Соціальна обумовленість та показники здоров'я підлітків та молоді: за результатами соціологічного дослідження в межах міжнародного проекту «Здоров'я та поведінкові орієнтації учнівської молоді» : монограф. / О.М. Балакірева, Т.В. Бондар та ін. ; наук. Ред.. О.М. Балакірева ; ЮНІСЕФ, ГО «Укр. ін.-т соц. дослідж. ім. О. Яременка». – К.: Поліграфічний центр «Фоліант». 2019. – 127 с.
89. Справочник семейного врача по акушерству и гинекологии : справочник врача "Акушер. Гинеколог" / В. А. Бенюк, О. Н. Гирина, И. А. Усевич [и др.] ; под ред. В. А. Бенюка. – К. : Доктор-Медиа, 2012. – 619 с.
90. Хронічні хвороби середнього вуха. Навч.-метод. посібник / А.А. Лайко, Д.І. Заболотний, О.М. Борисенко [та ін.]. – К.: Логос, 2018. – 326 с.
91. Центр СМІ ВОЗ. Ожирение и избыточный вес. Информационный бюллетень. 9 июня 2021 г., <https://www.who.int/ru/news-room/fact-sheets/detail/obesity-and-overweight>.
92. 2018 ESC/ESH Guidelines for the management of arterial hypertension: The Task Force for the management of arterial hypertension of the European Society of Cardiology (ESC) and the European Society of Hypertension (ESH). // Williams B., Mavrcia G., Spiering W. et al. - European Heart Journal. 2018. Vol. 39, Iss. 33, P. 3021–3104. URL: //doi.org/10.1093/eurheartj/ehy339.
93. 2018 updated European League Against Rheumatism evidence-based recommendations for the diagnosis of gout. Richette P., Doherty M., Pascual E., et al. Practice Guideline Annals of the Rheumatic Diseases. 2020 Jan;79(1):31-38. URL: DOI: 10.1136/annrheumdis-2019-215315
94. 2020 ESC Guidelines for the management of acute coronary syndromes in patients presenting without persistent ST-segment elevation // Jean-Philippe

- Collet, Holger Thiele, Emanuele Barbato, Olivier Barthélémy, Johann Bauersachs, Deepak L Bhatt, Paul Dendale, Maria Dorobantu, Thor Edvardsen, Thierry Folliguet, Chris P Gale, Martine Gilard, Alexander Jobs, Peter Jüni, Ekaterini Lambrinou, Basil S Lewis, Julinda Mehilli, Emanuele Meliga, Béla Merkely, Christian Mueller, Marco Roffi, Frans H Rutten, Dirk Sibbing, George C M Siontis, ESC Scientific Document Group - Practice Guideline - Eur Heart J. 2021 Apr 7;42(14):1289-1367. doi: 10.1093/eurheartj/ehaa575.
95. ACG and CAG Clinical Guideline: Management of Dyspepsia. // Moayyedi P., Lacy B., Andrews C.. - American Journal of Gastroenterology: - 2017. Vol.112, Iss. 7. P. 988-1013. URL: doi:10.1038/ajg.2017.154.
 96. ACG Clinical Guideline: Treatment of Helicobacter pylori infection. // Chey W.D., Leontiadis G.I., Howden C.W., Moss S.F. - American Journal of Gastroenterology. 2017. Vol. 112(2). P. 212-39. DOI: 10.1038/ajg.2016.563
 97. Arterial hypertension // Sofie Brouwers, Isabella Sudano, Yoshihiro Kokubo, Elisabeth M Sulaica. Review - Lancet - 2021 Jul 17; - 398(10296):249-261. doi: 10.1016/S0140-6736(21)00221-X.
 98. British Society of Gastroenterology consensus guidelines on the management of inflammatory bowel disease in adults 2019. // Lamb C., Kennedy N.A., Raine T. et al. - Gut. P. 1–106. URL: 10.1136/gutjnl-2019-318484.
 99. Classification and Diagnosis of Diabetes: Standards of Medical Care in Diabetes — 2019 American Diabetes Association Diabetes Care - 2019. (Supplement 1). Vol. 42, P. 13-28. URL: <https://doi.org/10.2337/dc19-S002>
 100. Diagnosis and Treatment of Adults with Community-acquired Pneumonia An Official Clinical Practice Guideline of the American Thoracic Society and Infectious Diseases Society of America on behalf of the American Thoracic Society and Infectious Diseases Society of America. // Metlay J.P., Waterer G.W., Long A.C., et al. - American Journal of Respiry and Critical Care Medicine. - 2019. Vol. 200. Iss. 7. P. 45-67.
 101. ESC Guidelines for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure: The Task Force for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure of the European Society of Cardiology (ESC). Developed with the special contribution of the Heart Failure Association (HFA) of the ESC. // Ponikowski P., Voors A.A., Anker S.D. et al. - 2016 European Heart Journal. - 2016. Vol. 37, Iss. 27, P. 2129–2200. URL: [//doi.org/10.1093/eurheartj/ehw128](https://doi.org/10.1093/eurheartj/ehw128).
 102. ESC Scientific Document Group, 2016 European Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice: The Sixth Joint Task Force of the European Society of Cardiology and Other Societies on Cardiovascular Disease Prevention in Clinical Practice (constituted by representatives of 10 societies and by invited experts) Developed with the special contribution of the European Association for Cardiovascular Prevention & Rehabilitation (EACPR). // Piepoli M.F., Hoes A.W., Agewall S., et al. - European Heart Journal. - 2016. Vol. 37, Iss. 29, P. 2315–2381.

103. ESC Scientific Document Group, 2019 ESC Guidelines for the diagnosis and management of chronic coronary syndromes: The Task Force for the diagnosis and management of chronic coronary syndromes of the European Society of Cardiology (ESC). // Knuuti J., Wijns W., Saraste A., et al. - *European Heart Journal*. - P. 425-465.
104. EULAR. 2018 update of the EULAR recommendations for the management of hand osteoarthritis. // Kloppenburg M., Kroon F., Blanco F.J., et al. - *Annals of the Rheumatic Disease*. 2018. Vol. 10. P. 1136. URL: [annrheumdis-2018-213826](https://doi.org/10.1136/annrheumdis-2018-213826).
105. Evidence-based clinical practice guidelines for peptic ulcer disease 2020 // Tomoari Kamada, Kiichi Satoh, Toshiyuki Itoh, Masanori Ito, Junichi Iwamoto, Tadayoshi Okimoto, Takeshi Kanno, Mitsushige Sugimoto, Toshimi Chiba, Sachiyo Nomura, Mitsuyo Mieda, Hideyuki Hiraishi, Junji Yoshino, Atsushi Takagi, Sumio Watanabe, and Kazuhiko Koike - *Journal of Gastroenterol.* - 2021; 56(4): 303–322. - Published online 2021 Feb 23. doi: [10.1007/s00535-021-01769-0](https://doi.org/10.1007/s00535-021-01769-0)
106. Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Disease. Global strategy for the diagnosis, management, and prevention of chronic obstructive pulmonary disease — 2020 report. November 2019. URL: www.goldcopd.org.
107. Guideline Global Initiative for Asthma. 2021 GINA Report, Global Strategy for Asthma Management and Prevention. 2021. URL: <https://ginasthma.org/gina-reports/>
108. KDIGO 2012 Clinical Practice Guideline for the Evaluation and Management of Chronic Kidney Disease. *Kidney International Supplements*. 2013. Vol. 3, Iss. 1, P. 136-150.
109. KDIGO 2020 Clinical Practice Guideline for Diabetes Management in Chronic Kidney Disease // Ian H de Boer, M Luiza Caramori, Juliana C N Chan, Hiddo J L Heerspink, Clint Hurst, Kamlesh Khunti, Adrian Liew, Erin D Michos, Sankar D Navaneethan, Wasiru A Olowu, Tami Sadosky, Nikhil Tandon, Katherine R Tuttle, Christoph Wanner, Katy G Wilkens, Sophia Zoungas, Peter Rossing Practice Guideline *Kidney Int.* 2020 Oct;98(4S):S1-S115. DOI: [10.1016/j.kint.2020.06.019](https://doi.org/10.1016/j.kint.2020.06.019)
110. *Nelson's Pediatric Antimicrobial Therapy (25th ed.)* // J.S. Bradley (eds.). - American Academy of Pediatrics, - 2019. – 331 p.
111. *Pediatric secrets* // Polin R., Ditmar M. - Elsevier, 2016 – 759 p.
112. *Pediatrician's Guide to Discussing Research with Patients* // Di Bartolo C.A., Braun M.K. - Springer, 2017. — 260 p.
113. *Signs & Symptoms in Pediatrics* // Adam H., Foy J., - American Academy of Pediatrics; 1st edition, 2017. – 1028 p.
114. *Standards of Medical Care in Diabetes.* // *Diabetes Care*. American Diabetes Association – 2021. – Vol. 44, Suppl. 1. – P. S1–S142. DOI: [10.2337/dc17-S001](https://doi.org/10.2337/dc17-S001)
115. *Textbook of Neonatal Resuscitation, 8th Edition* // American Academy of Pediatrics and American Heart Association; Editor: Gary M. Weiner, MD, FAAP; Associate editor: Jeanette Zaichkin, RN, MN, NNP-BC - July 1, 2021 - 361 P.

116. The Diagnosis and Management of Nonalcoholic Fatty Liver Disease: Practice Guidance From the American Association for the Study of Liver Diseases. // Chalasani N., Younossi Z., Lavine J.E., et al. - Practice Guidance/Hepatology. 2018. Vol. 67, (1). <https://doi.org/10.1002/hep.29367>
117. USMLE Step 2 CK Lecture Notes 2019 Pediatrics by William G. Cvetnic, Eduardo Pino New York: Kaplan Publishing, 2019. — 591 p. — (Kaplan Test Prep) — ISBN 978150623629

Допоміжна література

1. Анемия. Руководство для практических врачей. Верткин А.Л., Ховасова Н.О., Ларюшкина Е.Д., Шамаева К.И., ЭКСМО, 2017, 144 с.
2. Вегетативные расстройства: клиника, диагностика, лечение: руководство для врачей. Под редакцией В.Л. Голубева / ООО «НИА», 2010. - 640 с.
3. Внутрішньоочеревинна інфекція та перитоніт: монографія / В. І. Десятерик, В. П. Польовий, А. С. Паляниця [та ін.] ; М-во охорони здоров'я України, ДЗ "Дніпропетр. мед. акад. МОЗ України", ВДНЗ України "Буковин. держ. мед. ун-т". - Дніпро ; Чернівці : Медуніверситет, 2019. - 218 с. - Бібліогр.: с. 192-218.
4. Вплив лізату бактерій на морфогенез сперматозоїдів інфертильних чоловіків з хронічним запаленням уrogenітального тракту / С. Ю. Ціпоренко, Л. Ф. Матюха // Семейная медицина. - 2018. - № 2. - С. 58-63.
5. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – ст. 144.
6. Господарський процесуальний кодекс України від 06 листопада 1991 р. № 1798-XII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 6. – ст. 56.
7. Закон України №1645-III від 06.04.2000 р. «Про захист населення від інфекційних хвороб»
8. Закон України №2802-XII від 19.11.1992р. «Основи законодавства України про охорону здоров'я»
9. Закон України №4004-XII від 24.02.1994 р. «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»
10. Кодекс законів по працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1971. – № 50. – Додаток до номеру.
11. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 р. № 8073-X (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51. – ст. 1122.
12. Конституція України, Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (зі змінами і доповненнями).
13. Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 р. № 2341-III (зі змінами і доповненнями).

14. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI (зі змінами і доповненнями).
15. Куріння, вживання алкоголю та наркотичних речовин серед підлітків, які навчаються: поширення, тенденції в Україні: за результатами дослідження 2019 року в рамках міжнародного проекту «Європейське опитування учнів щодо вживання алкоголю та інших наркотичних речовин - ESPAD»/ О.М. Балакірева (кер. авт. кол), Д.М. Павлова, Н-М.К. Нгуєн, О.Г. Левцун, Н.П. Пивоварова, О.Т. Сакович, О.В. Флярковська. – К. – ТОВ «ОБНОВА КОМПАНІ», 2019. – 212 с.
16. Ожирение: терапевтические подходы к ведению пациентов // Беловал А.Н., Князьков И.И. - Медицинские аспекты здоровья женщины.-2013.-№3., 24с.
17. Примусова вентиляція та забезпечення прохідності дихальних шляхів в практиці невідкладних станів: навч. посіб. для студ. та лікарів-інтернів ВНЗ III-IV р.а. спец. "Анестезіологія та інтенсивна терапія", "Медицина невідкладних станів" / [В. М. Коновчук, В. І. Ротар, С. О. Акентьев та ін.] ; М-во охорони здоров'я України, ВДНЗ України "Буковин. держ. мед. ун-т", Каф. анестезіології та реанімології. - Чернівці : БДМУ, 2019. - 158 с. : кольор. іл.
18. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення: Закон України від 19 жовтня 2017 р. № 2168-VIII.
19. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 р. № 2939-VI (зі змінами і доповненнями).
20. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 травня 2003 р. № 851-IV (зі змінами і доповненнями).
21. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня.2014 р. № 1700-VII (зі змінами і доповненнями).
22. Про захист персональних даних: Закон України від 01 червня 2010 р. № 2297-VI (зі змінами і доповненнями).
23. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 р. № 1023-XII (зі змінами і доповненнями).
24. Про звернення громадян: Закон України 02 жовтня 1996 р. № 393/96-ВР (зі змінами і доповненнями).
25. Про інформацію: Закон України від 02 жовтня 1992 р. № 2657-XII (зі змінами і доповненнями).
26. Про лікарські засоби : Закон України від 04 квіт.1996 р. № 123/96-ВР (зі змінами і доповненнями).
27. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02 березня 2015 р. № 222-VIII (зі змінами і доповненнями).
28. Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори Закон України від 12 лютого 1995 р. № 60/95-ВР (зі змінами і доповненнями).
29. Про наукову та науково-технічну діяльність: Закон України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII (зі змінами і доповненнями).
30. Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 р. № 2694-XII (зі змінами і доповненнями).

31. Репродуктивне здоров'я та відповідальна поведінка учнівської молоді. Посібник для тренера. – Видання третє. – Київ: Благодійний фонд «Здоров'я жінки та планування жінки», 2019.
32. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положення частини третьої статті 49 Конституції України "у державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно" (справа про безоплатну медичну допомогу): Рішення Конституційного Суду України від 29 травня 2002 року № 10-рп/2002 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 23 – ст. 1132.
33. Розсіяний склероз: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування (клінічна лекція)/ Г. М. Чуприна, Н. К. Свиридова // Східно-Європейський невролог. журнал. – 2016. – № 1. – С. 18–26.
34. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV (зі змінами і доповненнями).
35. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV (зі змінами і доповненнями).
36. Чоловіча неплодність. Патогенетичне обґрунтування лікування. Методичні рекомендації/Інститут Урології АМН України. Укладач Горпинченко І.І. та ін.. Київ. 2006.
37. Экстрапирамидные расстройства вчера, сегодня, завтра / Под.ред.проф. О.С.Левина. // М., 2015. – 408 с.
38. Эпилепсия и ее лечение / Гусев Е. И. - Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2016. - 320 с.
39. Blood pressure lowering for prevention of cardiovascular disease and death: a systematic review and meta-analysis. // Ettehad D., Emdin C.A., Kiran A. et al. - Lancet - 2016; 387(10022):957-67. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(15\)01225-8](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(15)01225-8).

Інформаційні ресурси

1. <http://clinicalevidence.bmj.com> - BMJ Best Practice. Evidence at the Point of Care.
2. <http://inmeds.com.ua/> – веб-ресурс «Єдиний медичний простір».
3. <http://mon.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України.
4. <http://mtd.dec.gov.ua> - Реєстр медико-технологічних документів (медичні стандарти, Уніфіковані клінічні протоколи медичної допомоги, Клінічні настанови).
5. <http://president.gov.ua> – офіційний веб-сайт Президента України.
6. <http://rada.gov.ua/> – офіційний портал Верховної Ради України.
7. <http://www.aafp.org> - American Academy of Family Physicians.
8. <http://www.awmf.org> - The Association of the Scientific Medical Societies in Germany.
9. <http://www.bnf.fr/> – Національна бібліотека Франції.

10. <http://www.cma.ca> - Canadian Medical Association InfoBase (CMA InfoBase: Clinical Practice Guidelines (CPGs)).
11. <http://www.cochrane.org/>.
12. <http://www.ddb.de/> – Німецька електронна бібліотека.
13. <http://www.epa-unepsa.org/> - European Pediatric Association, the Union of National European Pediatric Societies and Associations (EPA/UNEPSA).
14. <http://www.has-sante.fr/> - The French National Authority for Health.
15. <http://www.kmu.gov.ua/> – Урядовий портал, єдиний веб-портал органів виконавчої влади України.
16. <http://www.medscape.com>.
17. <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/> – офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України.
18. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
19. <http://www.nhsantibioticguidelines.org.uk/>.
20. <http://www.ufm.org.ua/> – Українська Асоціація сімейної медицини.
21. <http://www.uptodate.com>.
22. <https://dec.gov.ua> – державний Експертний центр України.
23. <https://guidelines.moz.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України, що містить нові клінічні протоколи фінського медично-наукового товариства Duodecim Medical Publications Ltd.
24. <https://nuozu.edu.ua/> – офіційний сайт НУОЗ України імені П. Л. Шупика;
25. <https://www.aafp.org> – Американська академія сімейних лікарів.
26. <https://www.aap.org> - American Academy of Pediatrics Policy (AAP Policy) Clinical Practice Guidelines.
27. <https://www.ama-assn.org/> - АМА (American Medical Association).
28. <https://www.bmj.com> - офіційний веб-сайт Британського медичного журналу.
29. <https://www.cdc.gov/> - The Centers for Disease Control and Prevention.
30. <https://www.egprn.org> – Організація дослідників в ПМД.
31. <https://www.nhmrc.gov.au> - The National Health and Medical Research Council (NHMRC).
32. <https://www.nice.org.uk/> - National Institute for Health and Clinical Excellence (NICE).
33. <https://www.nice.org.uk/guidance/>.
34. <https://www.rcplondon.ac.uk/> - Royal College of Physicians.
35. <https://www.woncaeurope.org> – Всесвітня Асоціація сімейних лікарів (Європа).